Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 212 (3410)
12 ДУШАНБА СЕНТЯБРЬ 1977 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

• *Мажбуриятларнинг бажарилишини текширамиз*

РЕЗЕРВЛАРДАН ФОЙДАЛАНИБ

Ўзаро мусобақадош Ленин, Фрунзе ва Сергели районларининг саноат корхоналари ходимлари шартномадаги мажбуриятларини амалга ошира боришиб, муҳим турдаги буюмлар ишлаб чиқариш ва реализация қилиш саккиз ойлик планини муддатидан илгари бажардилар.

Халқ хўжалиги топшириқларининг муваффақиятли бажарилиши — корхоналарнинг партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари олиб борган катта ташкилий ишлар ва коллективларнинг белгиланган вазифаларни бажаришга катта куч сафарбар этишлари натижасидир. Шунингдек, бу — меҳнаткашларнинг ишлаб чиқариш резервларидан активлик билан фойдаланиш, фан-техника ютуқларини жорий этиш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш учун бўлган кураши натижасидир.

Бугун биз газетанинг иккинчи саҳифасида Ленин, Фрунзе ва Сергели районлари мусобақаси тўғрисидаги анъанавий йўқламамизни бошлаймиз. Кейинчалик Октябрь ва Чилонзор, Ҳамза ва Куйбишев, Киров ва Собир Раҳимов районларининг ўзаро мусобақаси якунлари ҳақида ҳикоя қиламиз.

Тикувчи Анна Агнееванинг билим юртини тугатиб «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлай бошлаганига икки йил бўлди. Ана шу вақт ичида у устози Жаҳон Абдусаттpraванинг раҳбарлигида ўз касбини пухта ўрганди, ҳозир нормасини 115—120 процент адо этиб, сифатли маҳсулот топширмоқда.

СУРАТДА: Анна Агнеева устози Жаҳон Абдусатторова билан.

Р. Загратдинов фотоси.

Зарбдор меҳнатимиз — Улуғ Октябрга!

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА — 60 ЗАРБДОР ҲАФТА

52-ҲАФТА ЯКУНИ

▲ ЛЕНИН РАЙОНИ. Район меҳнатчилари «Ўроқ ва Болға» иттифоқи анъанасига содиқ қолиб, қишлоққа оталиқ ёрдамини кучайтирмоқдалар. Масалан, бу йил В. И. Ленин номли электрон-техника заводи коллективи Жиззах областининг оталиқдаги колхоз ва совхозларига 16 минг сўмликдан ортиқ қурилиш материаллари ва техника эҳтиёт қисмларини юборди.

Бу йил район меҳнатчилари Тошкент областининг Ўрта Чирчиқ районида 8 минг тонна пичан йиғиб бердилар. Ҳозирги кунда эса тошкентликлар пахта йиғим-теримида қатнашмоқдалар. Пахта йиғим-терим мавсумида Ленин райони саноат корхоналарининг юз механизатори пахтазорлар бўйлаб жавлон уради.

▲ ОКТЯБРЬ РАЙОНИ. «Ташинжстрой» трестининг магистрал ва инженерлик коммуникацияларини бунёд этаётган махсус қурилиш бригадалари Октябрь олди зарбдор вахтасида муваффақиятли меҳнат қилмоқдалар.

Жумладан, В. Кучинский, Н. Пархаров, Н. Ғаниев, М. Искандаровлар бошлиқ коммунистик меҳнат бригадалари, И. Шваба, Р. Бектошевларнинг механизациялашган экипажлари ва бошқа коллективлар икки йиллик топшириқни муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Бу коллективлар йил охирига қадар бир миллион сўмлик қўшимча қурилиш-монтаж ишларини бажаришга аҳд қилдилар. Шунингдек, «Таштрансспецстрой» трестининг Н. Барсуков бригадаси 1976—77 йиллар топшириғини бажарганлиги ҳақида рапорт берди.

▲ КИРОВ РАЙОНИ. Киров район комсомолларининг Тошкент метрополитени қурувчиларига оталиқ ёрдами кўрсатишлари кун сайин мустаҳкамланиб боряпти. Райондаги қирқдан ортиқ корхона ва ташкилотларнинг комсомол-ёшлари «Комсомол» метро станцияси қурилишида бир неча ойдан буён ёрдам бериб келишяпти.

Бу ерда сўнгги якшанбалик айниқса уюшқоқлик билан ўтди. Кун бўйи комсомол-ёшлар тоннель ва эстакаданинг катта участкасини тозаладилар. Алоқа институти, Электроника институти ва Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг комсомоллари алоҳида ўрнак кўрсатишди.

▲ КУЙБИШЕВ РАЙОНИ. Район корхона ва ташкилотларининг меҳнаткашлари шаҳарни энг яхши ободонлаштириш ва бадиий-сиёсий безаш конкурсига актив қўшилдилар. Ўтган ҳафтада кўчаларни, турар жой массивларини ободонлаштириш бўйича талайгина ишлар бажарилди. Доғистон, Севастополь, Қори Ниёзий кўчалари ремонт қилинди, кўкаламзорлаштирувчилар Луначарский шоссеси, Пушкин кўчаси, Горький проспекти каби йирик магистраллар бўйлаб кўчат ўтқазишга тайёргарлик кўришяпти.

Якшанба кунлари суғориш шохобчалари ва кўчаларни тозалаётган мактаб ўқувчилари ободонлаштириш ишларида актив иштирок этишяпти.

▲ СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИ. «Главташпассавтотранс» бошқармасига қарашли 3-автопарк коллективи ўтган ҳафтада юксак кўрсаткичларни қўлга киритди. «Ўнлар ташаббуси»га қўшилган Зоир Юсупов ишдаги ҳамкасб дўстларига намуна бўляпти. Шу кунларда унинг меҳнат календарида 1979 йилнинг ноябрь ойи кетмоқда. Ҳайдовчилардан Миртилла Мирсаъдиев ва Сами Холиқовлар ўнинчи беш йилликнинг икки йиллик топшириғини 1,5 йил ичида адо этишиб, шу кунларда 1978 йилнинг апрель ойи ҳисобига ишлашмоқда.

▲ ҲАМЗА РАЙОНИ. Районда техника ижодкорлари сафи кун сайин ўсмоқда. Рационализатор ва ихтирочилар ўз изланишларини Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишламоқда.

В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг конструктори Г. Абдуллаев 128 та рационализаторлик таклифининг автори. Унинг таклифлари корхонага 79816 сўм маблағни тежаш имконини берди. Тошкент уйсозлик комбинати техника ижодкорларидан Е. Чекунов, А. Коновалов, тўққиз қаватли турар жой бинолари қуришда арматура тўрлари ва темир-бетондан самарали фойдаланиш йўлларини ишлаб чиқишди. Бу таклиф бир йилда 934 минг сўм маблағни иқтисод қилиши мумкинлиги кўзда тутиляпти.

Шунингдек, «Ташсельмаш» заводининг бош механика бўлими ишчиларидан А. Пинскер, Я. Исканетский ишлаб чиқаришга жорий этган таклифлар ҳам корхонага кўплаб маблағни иқтисод қилиш билан бирга, иш вақтидан унумли фойдаланиш, маҳсулот сифатини оширишга имкон берди.

▲ ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ. 180 минг сўмлик қурилиш ишлари. Тошкент метроси қурилишини оталиққа олган корхоналарнинг меҳнатчилари шу йилнинг апрелидан август ойигача ана шунча ҳажмда қурилиш ишларини амалга оширдилар.

Метрога ёрдамлашувчи ташкилотлар ўртасида ўтказилган социалистик мусобақада «Главташкентстрой»нинг 153-қурилиш тресте пардозловчилари ва район уй-жой бошқармасининг ремонт-қурилиш бошқармаси бўёқчилари ғолиб чиқдилар. Улар «Чилонзор» станциясининг хизмат кўрсатиш биноси ва кучланиш электр подстанциясини пардозлашда намуна кўрсатдилар.

▲ ФРУНЗЕ РАЙОНИ. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигига бағишланган социалистик мусобақа район корхоналарида кенг қулоч ёйган. Айниқса бу «Таштекстильмаш» заводи ва абразив комбинати меҳнаткашларининг ўтган ҳафта якунларида ёрқин кўзга ташланади. Улар ҳафталик план-топшириқларини муддатидан илгари бажариб, пландан ташқари минглаб сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришди.

Абразив комбинатининг Д. Жилников, В. Гречко, Ш. Раҳимов каби илғор ишчилари 1978 йил ҳисобига ишлаётганлиги қувончлидир.

▲ СЕРГЕЛИ РАЙОНИ. Район меҳнаткашлари зарбдор ҳафталикларни катта муваффақиятлар билан якунлашмоқда. «Октябрь 50 йиллиги» номли тикувчилик бирлашмаси тикувчилари йил бошидан буён 6 миллион 850 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришди. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 214 минг сўм кўп. Тайёрланган маҳсулотнинг 92 минг сўмлиги Сифат белгиси билан чиқарилди.

7-таксомотор паркида ҳам социалистик мусобақа қизғин давом этмоқда. С. Коскинов бошлиқ бригада ҳайдовчилари ҳафталик топшириқни 130 процент адо этиб, илғорлик вимпелини қўлларида сақлаб қолишди.

Илғорликни қўлдан бермай

«Главташкентстрой»га қарашли 159-трест 9-қурилиш бошқармасининг В. Петров бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси азаматлари юбилей олди меҳнат беллашувида илғорликни қўлдан бермаяптилар.

Бригада аъзолари ҳозирги кунда «Марказ—26» кварталида 320 ўринли 230-болалар боғчаси биносини бунёд этишмоқда. Республикада илк марта қурилаётган бу экспериментал боғча биноси лойиҳасини «ТашЗНИИЭП» лойиҳалаш институти коллективи яратган.

— Қурилиш бошланганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ,— дейди бригада бошлиғи В. Петров.— Шунга қарамай, бригадамиз азаматлари иш вақтининг ҳар бир соатидан унумли фойдаланган ҳолда ишлаб катта ютуқларни қўлга киритишмоқда. Айни дамларда барча куч ва имкониятларни боғча қурилишини 7 ноябргача битказиб фойдаланишга топширишга сафарбар этганмиз.

В. Петров бошлиқ комплекс бригада Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Злобиннинг бригада пудрати методи бўйича ҳам муваффақиятли иш олиб боряпти.

Республикамиз ўн беш нафар бинокорининг ватанпарварлик ташаббусига қўшилган коллектив Улуғ Октябрь юбилейигача уч ярим йиллик планни бажаришга қарор қилган.

Н. АЛИМОВ.

«Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси машинасозлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ мусобақасини кун сайин авж олдирмоқдалар.

СУРАТДА: 5-цехнинг зарбдор бўёқчиси Лидия Обухова кўсак чувиш машинасига пардоз бермоқда.

Оширилган мажбурият олишди

Бугун «Ўртоқ» кондитер фабрикаси коллективи йил бошида ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятини шараф билан бажарди. Қандолатчилар мажбуриятда белгиланган 450 минг сўмликдан зиёд ширинликларни эл дастурхонига етказиб бердилар.

Умуман корхона коллективи йил бошидан буён 18 миллион 250 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди.

Цехлар, участкалар, бригадалараро авж олаётган социалистик мусобақа ютуқлар омили бўляпти. Ҳозирда корхонада 14 турдаги маҳсулот Давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилаяпти. Шу кунга қадар фахрли беш қиррали белги билан 190 минг сўмлик қандолат маҳсулотлари тайёрлаб берилди.

Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан фабрика коллективи оширилган мажбурият қабул қилди. Улар йил охирига қадар планга қўшимча 160 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар.

М. ТЎЛАГАНОВ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

Ошхоналар иши яхшилансин

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ўзининг навбатдаги мажлисида «Қурувчи-ишчиларнинг овқатланишини ташкил этишни яхшилаш тўғрисида»ги масалани кўриб чиқди. Қабул қилинган қарорда умумий овқатланиш бошқармаси «Главташкентстрой» ҳамда «Ташкентметрострой» тресте билан биргаликда қурилиш ташкилотларида умумий овқатланишни ташкил этишни яхшилаш тўғрисида муттасил ғамхўрлик кўрсатаётганлиги таъкидланади. Масалан, ҳозирги пайтда Тошкент шаҳрининг қурувчиларига юздан ортиқ умумий овқатланиш корхоналари хизмат кўрсатмоқда. Улардаги ўринлар сони 4,5 мингдан ошди. Шаҳардаги 1-уйсозлик комбинати, 1 ва 8-темир-бетон заводлари, Қорақамиш 2/4, 2-Ташавтомаш, 1—2-Қорасув турар жой массивларидаги қурилишларда, метро қурилишининг Ҳамза, «Чилонзор», «Халқлар дўстлиги» станциялари ва бошқа бир қатор объектларда умумий овқатланиш яхши йўлга қўйилган.

Шу билан бирга, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг қабул қилган қарорида умумий овқатланишни ташкил этиш ҳамон ҳозирги замон талабига жавоб бера олмаётганлиги таъкидланади. 3, 6, 8, 153-қурилиш трестларининг, «Жилстрой» тресте ва уйсозлик комбинатининг раҳбарлари овқатланиш бинолари қурилиши ва мавжудларини реконструкция қилиш юзасидан зарур тадбирлар белгиламаяптилар. Ҳозирда еттита қурилиш майдонида бинолар бўлмаганлиги сабабли овқатлар очиқ жойда тайёрланмоқда. 292-қурилиш участкасининг қурувчилари учун биронта ҳам ошхона йўқ, шу сабабли улар яқин орадаги ошхоналарга қатнашга мажбур бўлмоқдалар. Ленин район ошхоналар трестининг 14, Фрунзе районидаги 16, Октябрь район ошхоналар трестининг 10 ва бошқа баъзи бир ошхоналарда овқатлар бемаза тайёрланмоқда, овқатларнинг хили доимо бир хил, сабзавот, сут, балиқдан тайёрланган таомлар йўқ. Буларнинг ҳаммаси умумий овқатланиш корхоналари бошқармаси, шаҳардаги қурилиш ташкилотлари раҳбарларининг қурилишда ишловчиларнинг умумий овқатланишларини ташкил этишдек муҳим масалага диққат-эътиборларини кучайтиришлари кераклигини айтиб турибди. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети қабул қилган қарорда мавжуд камчиликларни бартараф этиш юзасидан аниқ тадбирлар белгиланди.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

★ КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «Ҳунар-техника таълими системаси ўқувчиларига таълим ва тарбия бериш жараёнини янада такомиллаштириш тўғрисида»ги масалани қараб чиқдилар. Шу ҳақда қабул қилинган қарорнинг баёни кеча тонгги газеталарда эълон қилинди.

★ «Миллатларнинг гуллаб-яшнаши ва яқинлашуви йўлидан» — «Правда» газетасининг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

★ Газетада бугун навбатдаги «Бутуниттифоқ мусобақа кундалиги» деб номланган саҳифа эълон қилинди.

★ Касаба союзлари Бутуниттифоқ Марказий Совети совет меҳнаткашлари номидан Чили меҳнаткашлари ва касаба союзлари билан қардошларча пролетар бирдамликни изҳор этди. ВЦСПС, дейилади баёнотда, Чилидаги террор, инсон ҳуқуқларининг, демократик ва касаба союз эркинликларининг поймол этилишини ғазаб билан қоралайди.

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ XVI ЧАҚИРИҚ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ II СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети қарор қилади:

Меҳнаткашлар депутатлари XVI чақириқ Тошкент шаҳар Советининг навбатдаги II сессияси 1977 йил 22 сентябрда чақирилсин.

Сессия муҳокамасига қуйидаги масалалар қўйилсин:

1. Шаҳар корхоналарида халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, хилларини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш тадбирлари тўғрисида.

2. Шаҳар Совети депутатларининг депутатлик вазифаларини, Совет ва унинг органлари томонидан берилган топшириқларни қандай бажараётганликлари тўғрисидаги ахборотлари.

Ижроия комитет раисининг ўринбосари
Г. М. САРКИСОВ.

Секретарь
М. М. МАРТЬЯНОВА.

ДЎСТЛИК КАРНАВАЛИ

Ўтган шанба ва якшанба куни Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғи шаҳримиз меҳнаткашлари ва меҳмонлари билан файзли бўлди. Бу ерда Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган XX дўстлик карнавали ўтказилди.

Олтмиш йиллик босиб ўтилган зафарли йўлни улуғловчи бу катта карнавал боғнинг комсомоллар майдонида кемалар карвонини кутиб олиш билан бошланди. Кемага жойлашган духовой оркестр Совет Иттифоқи Давлат гимнини ижро этади. Шундан кейин карнавал тантанали очилиб, дўстлик байроғи кўтарилади. Санъат даргоҳлари артистлари «Октябрь, сенга шон-шарафлар» деган театрлаштирилган композицияни ўн беш тилда ижро этишади.

Дам олувчиларга маданий хизмат кўрсатишни Октябрь районидаги «Баёт» халқ вокал-хореография ансамбли ўзининг чиқишлари билан бошлаб беради. Шундан кейин шаҳардаги барча маданият уйлари, клублари, маданият саройларининг талантлари боғнинг турли хиёбонлари ва майдонларида, очиқ саҳналарда маҳоратларини намойиш этадилар. Бу карнавалда 50 га яқин маданият даргоҳидан 2500 дан зиёд бадиий ҳаваскор ва етук артист иштирок этди. Дам олувчиларга турли хил қизиқарли ўйинлар, спорт мусобақалари, кулгили саҳна ўйинлари кўрсатилди.

• *Шу куннинг интервьюси*

ТАРАҚҚИЁТИМИЗНИНГ КАТТА НАМОЙИШИ

ЭРТАГА ВАТАНИМИЗ ПОЙТАХТИ МОСКВАДА УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИК ЮБИЛЕЙИ ОЛДИДАН СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ КУНЛАРИ БОШЛАНАДИ

Бугун шу муносабат билан республикамиз партия, совет ташкилотлари вакиллари, ишлаб чиқариш новаторлари, фан ва маданият арбоблари делегацияси Москвага жўнаб кетди. У ерда 13—16 сентябрь кунлари ўтказиладиган Ўзбекистон кунлари ўзининг моҳияти билан маданиятимиз тарихида унутилмас саҳифалардан бири бўлиб қолади. Бу ғоятда ҳаяжонли кунлар ўзбек халқининг Улуғ Октябрь шарофати туфайли эришган бир олам бахт-саодати, катта ютуқлари, санъатининг камолотга эришганлигини кўрсатувчи маданий тадбирдир. Ўзбекистон санъат усталари ўзларининг жозибали қўшиқлари, куйлари, музика асарлари билан Октябрь зиёсиниараннум этадилар.

Ўзбекистон ССР Маданият министри **Ғайни Нажимович НАЖИМОВ** қутлуғ сафар олдидан мухбиримиз билан суҳбатлашди.

— Ғайни Нажимович, Ўзбекистон кунларида қатнашишга таклиф этилган санъат вакилларимизнинг қувончи ҳақида гапириб берсангиз.

— Биз Совет Ўзбекистони республикасининг маданият ходимлари жуда ҳам катта ва масъулиятли дақиқаларни кечиряпмиз. Чунки, эртага қутлуғ пойтахтда маданиятимиз ютуқлари намойишини бошлашимиз билан ғоят фахрланяпмиз. Республикамизнинг энг кўзга кўринган санъат арбоблари, музика, хореография маданиятининг таниқли намоёндалари маданий тадбирларда қатнашишади. Уларнинг ягона истаги ўзларининг ижрочилик маҳорати билан москвалик дўстларимизни хушнуд этишдир.

Маълумки, пойтахтдаги халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида қардош иттифоқчи республикаларнинг олтмиш йил ичида эришган ютуқларини кўрсатиш мақсадида қатор кўргазмалар ташкил қилинган. Ҳозиргача Эстония, Тожикистон, Туркманистон, Грузия республикаларининг кунлари ана шу кўргазмалар тимсолида ўтказилди. Совет Ўзбекистони республикасининг халқ хўжалиги, фан ва маданият борасида эришган ютуқларини кўзгудек акс эттирувчи кўргазма эса бир неча ойдан буён қизғин ишлаб турибди. Уни неча ўн минглаб кишилар қизиқиш билан кўришди. 15 сентябрда ана шу кўргазмада катта концерт бериш ниятидамиз. Бундан ташқари 16 сентябрда «Октябрь» кино концерт залида санъат усталарининг ҳисобот концерти бўлади.

— Маданиятимиз ютуқлари кунларида қатнашадиган таниқли санъаткорларимиз ва санъат коллективларимиз ҳақида нима дейсиз?

— Тараққиётимизнинг катта намойишида республикамиз санъатининг камолотга эришувига муносиб ҳисса қўшган санъаткорларимиз қатнашадилар. Улар орасида СССР халқ артистлари Мукаррама Турғунбоева, Саодат Қобулова, Бернора Қориева, Ўзбекистон ССР халқ артистлари В. Гринченко, В. Васильев, Қаҳрамон Дадаев, республикада хизмат кўрсатган артист Қизлархон Дўстмуҳамедова ва бошқалар бор. Бундан ташқари Алишер Навоий номли ўзбек Давлат катта академик театрининг солистлари, «Баҳор», «Ялла», «Гўзал» ансамбллари коллективлари ҳам қатнашадилар.

Маълумки, республикамизда бадиий ҳаваскорлик кейинги йилларда тез ривожланмоқда. Жуда кўп коллективлар халқ санъатини ўрганиб, етуклар сафидан ўрин олмоқдалар ва ўз санъатларини чет элларда кўрсатишга муяссар бўлмоқдалар. Ана шулардан бири Андижон областининг «Москва» районидаги «Чашма» ашула ва рақс ансамблидир. Бу коллектив маданият кунларига таклиф этилган. Тошкентдаги Глиэр номли музика интернат-мактабининг скрипкачи ўқувчилари коллективи ҳам концертларда қатнашади.

Бизнинг катта программадаги концертларимиз москвалик устозларимиз ҳузуридаги ўзига хос ҳисоботдир. Биз ўзимизнинг турли корхоналарда бўладиган қатор учрашувларимизда, ҳар бир концертимизда дўстлигимиз тарихининг барча саҳифаларини, ҳозирда ривожланиб бораётган маданий алоқаларимизни, мамлакатимиз халқларининг метиндек биродарлигини қалбимиз оҳанглари билан суғорилган қўшиқларда тараннум этамиз.

А. ПЎЛАТОВ.

ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

АДОЛАТЛИ КУРАШ

7 сентябрда Вашингтонда Панама канали тўғрисидаги янги шартнома имзоланди.

Панама канали кўп замонлардан буён кескин низолар майдони бўлиб келди. Бу тасодифий бир ҳол эмас эди. Панама каналининг тарихи АҚШнинг ғарбий ярим шардаги мустамлакачилик сиёсати тарихидир. Вашингтон 1903 йилда Панамага асоратли шартномани мажбуран қабул қилдирди. Бу шартномага мувофиқ, Атлантика океанини Тинч океан билан боғлайдиган каналнинг қуриш ва сўнгра уни ишга тушириш учун ана шу мамлакат территориясининг бир қисми «абадий фойдаланиш» мақсадида АҚШ ихтиёрига бериб қўйилди. Канал 1914 йилда ишга туширилди. Ўша пайтдан буён канал зонаси аслини олганда Вашингтоннинг мустақил давлат территориясидаги мустамлакаси бўлиб қолди. Бу зона Панама Республикасини икки қисмга бўлиб юборди. Вашингтон канал зонасида вужудга келтирилган жосуслик марказлари ва ҳарбий базалардан фойдаланиб, қарийб етмиш беш йил мобайнида Латин Америкасидаги мамлакатларга сиёсий ва ҳарбий тазйиқ ўтказиб келмоқда.

Панамаликлар ўз мамлакатининг канал устидан суверенитетини тиклаш учун доим курашиб келдилар. Вашингтон қонунга хилоф равишда босиб олган территорияни қайтариб берсин, ўзининг ҳарбий базаларини тугатсин, деб талаб этдилар. Панама халқининг кураши оғир шароитда узоқ давом этди. Латин Америкасидаги бошқа мамлакатлар ва жаҳон жамоатчилиги бу курашни қўллаб-қувватлади.

13 йил давом этган музокаралардан кейин эндиликда АҚШ муросасачилиқ руҳида тузилган янги шартномани имзолашга мажбур бўлди. Бу шартномага мувофиқ, АҚШ шу асрнинг охиригача Панама каналини назорат қилиш ҳуқуқини ўз ихтиёрида сақлаб қолади. Шундан кейин бу канал Панама ихтиёрига ўтади. Канал зонасида шу аср охиригача Американинг 14 ҳарбий базаси сақланиб қолади. АҚШ XXI асрда «Каналнинг бетарафлиги»ни таъминлаш мажбуриятини ўз зиммасига олади. АҚШ Атлантика океани билан Тинч океан ўртасидаги сув йўлидан фойдаланганлиги учун Панамага бериладиган маблағ миқдорини кўпайтиради. Ҳозирги вақтда АҚШ каналдан фойдаланиш натижасида ҳар йили 150 миллион доллар фойда оляпти. Шу маблағдан атиги 2,3 миллион доллари Панама хазинасига тушмоқда.

Янги шартнома гарчи панамаликларнинг талабларига тўлиқ жавоб бермаса ҳам, бу шубҳасиз, уларнинг ютуғидир.

Шартнома имзоланди, аммо уни ратификация қилиш узоқ вақтни талаб этса керак. АҚШда Панама территориясининг бир қисмини ҳар қандай қилиб бўлса ҳам қўлда сақлаб қолишга интилаётган ўта ўнг кучлар янги шартномага қарши чиқдилар. Шу муносабат билан АҚШ конгрессида кураш кескин тус олади, деб фараз қилмоқдалар. Бинобарин Панама халқи мамлакатни мустамлака ҳолатидан тамомила халос қилиш учун ҳали узоқ вақт кураш олиб бориши керак.

И. АБЛАМОВ,
ТАСС шарҳловчиси.

БИЗ — СОВЕТ ХАЛҚИМИЗ

ИНСОН ВА НОН

Нон ҳақидаги гапни «муҳаббат» деган сўздан бошлашим керак. Аввало инсон ўз ерига, ўз шаҳрига муҳаббат қўймоғи лозим. Мен шаҳримизни эрта тонг пайтида кўрар эканман, унга бўлган меҳр-муҳаббатим янада жўш уради. Ана шу саҳар палласида тиниқ осмон, кўкатлар устида ярақлаган шудринглар, шаҳарнинг ҳаяжонли шовқини — буларнинг ҳаммаси қалбимни ларзага солади. Шаҳримиз тонгини севишимнинг яна бир сабаби бор. Мен ҳар куни шу паллада кечки сменани тугатиб, ишдан чиқаман. Шунда ўз меҳнатимнинг натижасини кўриб қувонаман.

Мен одатда кечалари ишлайман. Ишим оддий, лекин жуда масъулиятли. Мен машина ҳайдайман. Эл қатори жўн машинани эмас, ёнбошига «Нон» деган табаррук сўз ёзилган машинани бошқараман.

Бу сўзнинг моҳияти қанчалик чуқур эканини одамлар билишади, деб ўйлайман. Мана шу сўз масъулияти туфайли мен ҳар гал ишга муддатидан олдинроқ келаман. Машинамни синчиклаб кўздан кечираман. Мана, чорак асрдирки, шу ишда ишлаб, касбимнинг миридан-сиригача ўрганиб олдим десам ёлғон бўлмайди.

Халқимиз қадим замонлардан буён нонни табаррук деб билади. Чунки, бу инсон меҳнатининг энг олий маҳсулидир. Мен ҳам ишга шу масъулият билан ёндошаман.

Лекин гап шундаки, нонни эъзозлашнинг ўзигина етмайди. Уни одамларга ўз вақтида элтиб беришнинг ўзига яраша мушкулликлари бор. Урушдан кейинги йилларда мен шалоқ машинани ҳайдаган эдим. У пайтда ҳаммамизга ҳам шундай машиналар билан юк ташишга тўғри келарди.

Мен армияда ҳам ҳайдовчилик қилганман. Шу сабабли майда-чуйда камчиликларни ўзим тузата олардим. Лекин шунга қарамай, кунлардан бирида машинам бутунлай ишдан чиқиб қолди. Гараждан чиқа олмадим. Лекин одамларга нонни барибир етказиб бериш керак. Ўшанда гаражда машинамни кавлаштириб, қанчалик хафа бўлиб ўтирганим ҳамон эсимдан чиқмайди. Шу пайт бошқа машинанинг товуши эшитилиб қолди. Дарвозада мендан ҳам тажрибалироқ шофер Василий Иванов пайдо бўлди. У эндигина нонни тарқатиб бўлган, энди дам олиши керак эди. Лекин В. Иванов уйига кетмади. Ёнимга келди-да, бузуқ машинамни текшира бошлади. Охири мотордаги айбни топди. Автоколоннамизнинг бошлиғи Павел Дмитриевич Попов ҳам кўп ёшларга муттасил ёрдам берди. Бу одамлар биз учун энг қадрдон кишилар бўлиб қолишди.

Албатта шаҳримиз бугунги кунда шу қадар гўзал ва жозибали бўлиши учун ҳаракат қилган одамларнинг ҳаммасини бир йўла билиш қийин. Бундай кишилар минглаб учрайди. Ўзбекистонда ҳам, мамлакатимизнинг бошқа республикаларида ҳам ажойиб партия ва совет ходимлари, архитекторлар, қурувчилар борки, улар Тошкентнинг гўзал шаҳарга айланиши учун ҳисса қўшишган. Гарчанд мен уларнинг ҳаммасини танимасам ҳам шундай кишиларнинг меҳнат маҳсулини кўриб турибман. Ўзимнинг «ГАЗ—52» машинам билан Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспектидан, баланд-баланд бинолар рўпарасидан, Халқлар дўстлиги музейи олдидан ҳар куни ўтаман. Шунда бу ерда зилзилагача бўлган тор кўчаларни эслайман. Энгельс кўчаси бўйлаб кетаётганда эса Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номидаги тикувчилик бирлашмасининг улкан биносини кўраман. Бир вақтлар худди шу ерларда машина ҳайдаганимда тор ва нотекис кўчаларда нақадар қийналганимни эслайман.

Замонавий Тошкентнинг гўзал майдонларидан, кафтдек текис кўчаларидан ўтар эканман, уни бунёд қилган кишилар билан фахрланаман. Шунингдек бу одамлар ноннинг табаррук нарса эканини билишини ҳам ҳис қиламан.

Инсон боласи шаҳар қурадими, нон ёпадими, машина ҳайдайдими, барибир аввало ўз касбини севиши, меҳнат эстафетасини ишончли қўлларга топшириши керак. Шунинг учун ҳам бизнинг бригадада ишлайдиган Мурод Файзуллаев, Зуфар Ҳасанов, Иосиф Патрих каби ҳамкасбларим ёшларга ҳамиша ўрнак бўладилар. Уларга ўз касби билан фахрланишни ўргатадилар. Мансур Норхўжаев, Эргаш Аҳмедов сингари ҳайдовчиларимиз эришаётган ютуқлар кишини айниқса қувонтиради.

Улардан бири яқинда менга шундай деб қолди:

— Асом ака, Тошкент кўчалари тонг пайтида айниқса чиройли бўлиб кетади. Тўғрими?

Мен ҳамкасбимнинг фикрига тўла қўшилдим. Чиндан ҳам бизнинг ишимиз айни қизийдиган пайтда Тошкент янада нурафшон бўлиб кетади.

А. АЪЗАМОВ,
3-автокомбинат ҳайдовчиси.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

Коммунистнинг юксак бурчи

Ип йигириш фабрикасининг йигириш цехи— ишлаб чиқаришнинг энг муҳим участкаларидан бири ҳисобланади. Унинг коллективи ҳам ишни ҳамкасбларига йигирилган ипни узлуксиз етказиб беришга интилган ҳолда ташкил қилган. Цех коллективининг социалистик мажбуриятида йиллик планни муддатидан илгари бажариш ва планга қўшимча 6 тонна йигирилган ип топшириш, биринчи сорт маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ёзиб қўйилган.

Цех партия ташкилоти мажбурият кундалик амалий иш билан мустаҳкамланиши йўлида кўпгина куч-ғайрат сарфлади. Цех коммунистларининг ҳисобот-сайлов йиғилишларида партия бюросининг секретари, ишлаб чиқариш ўқувининг инструктори Т. Хохлина ана шулар ҳақида гапирди.

Коллективда кўпчиликни ташкил этган ёшларнинг тарбияси ва ташкилотчилик ишларини олиб боришда коммунистлар катта куч-ғайрат сарфламоқдалар. Ёшларнинг фидокорона меҳнатлари, ўз ишларига садоқатлари ҳамма нарсада кўриниб турибди.

Шунинг учун ҳам улар билан олиб борилган ҳар бир суҳбат ёш ишчилар онгида ижобий из қолдирмоқда.

— Бизда ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларида 18 партия аъзоси ва уч аъзоликка кандидат ишлайди, — дейди Т. Хохлина. — Уларнинг ҳаммаси агитаторлар бўлиб, ишчиларни партия белгилаб берган топшириқларни бажаришга сафарбар қилишда ўзлари намуна кўрсатадилар. Бу сўзлар мастер ёрдамчиси Е. Горелова, йигирувчи И. Хўжаметова, съёмчи В. Артемьева ва бошқаларга тегишлидир.

Цех коллективи ўртасида коммунистлар Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақанинг байроқдори бўлиб чиқдилар. Улар «Сафимизда биронта ҳам қолоқ бўлмасин!» шиори остида ишламоқдалар. Шунинг учун ҳам уларнинг ҳаммаси цех бошлиғи вазифасини адо этувчи А. Яневскаядан тортиб, то мастер О. Сорогинагача комбинатнинг донгдор тўқувчиси А. Верзилина ташаббусига қўшилиб, ёшларнинг мураббийси бўлиб қолишди. Бу бутун коллективнинг меҳнати якунида ўз самарасини берди: цех ва айрим бригадалар фабрика бўйича социалистик мусобақада бир неча бор ғолиб бўлиб чиқдилар.

Цех СССР Конституциясининг лойиҳаси муҳокама этилаётган шу кунларда алоҳида кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми материалларини, СССР Конституциясининг лойиҳасини муҳокама этиш барча ишлаб чиқариш участкаларида меҳнат активлигини янада ошириб юборди. Коммунистлар мамлакатимизнинг Асосий Қонуни тўғрисидаги суҳбатларда цех ва бутун комбинат коллективи ҳаётидаги кўп сонли фактлардан фойдаланиб, ёшлар диққат-эътиборини ривожланган социализм жамиятини қурган совет кишилари фойдаланаётган катта ҳуқуқ ва эркинликларга қаратмоқдалар. Тўқимачилик комбинатининг машъалалари ҳисобланган Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Буолма Жўраева ва Лидия Казанцеванинг меҳнат фаолиятларидан кўпгина аниқ мисоллар келтирилди. Кўп станокка хизмат қилувчи, донгдор тўқувчи Нина Ершова билан Вера Солдатовалар тўғрисида кўпгина илиқ гаплар айтилди. Уларнинг иккиси ҳам болалар уйида тарбияланишган. Социализм узил-кесил ғалаба қозонган мамлакат уларни, улар меҳнатини шарафлади ва юксак мукофотлар билан тақдирлади.

Ёшларнинг ажойиб вакиллари ҳисобланган тўқувчи Дилбар Қулматова тўғрисида айтилган гаплар айниқса ёшларда яхши таассурот қолдирди. Дилбар 24 ёшида Ленин комсомоли мукофотининг лауреатига, биринчи беш йиллик қаҳрамонлари — тўқувчи Евдокия ва Мария Виноградовалар мукофотига сазовор бўлди, Фрунзе район Советининг депутати қилиб сайланди. У ўтган йилдан бошлаб тўқимачилик ва енгил саноат институтининг студенти бўлди ва юқори унумда ишлаб, яхши ўқишга улгурмоқда.

Ишлаб чиқаришнинг ана шу илғорлари ўз ҳуқуқларини билибгина қолмай, улар коллектив, жамият ва мамлакат олдидаги ўз бурчларини ҳам унутмаяптилар.

Партиянинг оташин сўзлари, кадрларнинг зўр бериб ўқишлари ўзининг ижобий самарасини берди: цех ой сайин юқори натижаларга эришаётганлиги ҳақида рапорт бермоқда. Ўтган ярим йилда меҳнат унумдорлиги 101,8 процент бажарилди. Йил давомида пландаги 2 минг килограмм хом ашё тежаш ўрнига, йигирувчилар олти ойда 1126 килограмм хом ашё тежашга муваффақ бўлдилар. Жами ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг пландаги 96 проценти ўрнига 96,7 процентини биринчи сортга топширишга муваффақ бўлинди.

Бу ерда қарийб барча ёш ишлаб чиқарувчилар имтиҳон топширишга кетганларида — июнь ойида мураккаб вазият вужудга келди. Қолганлар ўзлари ва ўртоқлари учун ишладилар. Бу, ярим йиллик планни юз процент бажариш имконини берди.

Цех қолоқлар қаторига тушиб қолмаса-да, коммунистлар ўзларининг ҳисобот-сайлов йиғилишларида қийинчиликлар вужудга келаётганлиги тўғрисида катта ғамхўрлик кўрсатдилар. Ёшлар яна имтиҳон топширишга кетишлари турган гап. Яна цехга янгидан ёш ишчилар келишади (уларни ҳозир ҳам кутишмоқда— улар практикани ўтаган студентлар ўрнини эгаллайдилар), ёш ишчиларни ўргатиш учун вақт талаб қилинади. Лекин, ҳар қандай шароитда ҳам цех планни бажариши керак. Бунга қайси йўл билан эришиш мумкин? Яқин келажакда корхонага нималар керак бўлади? Докладдан сўнг сўзга чиққан коммунистлар ана шулар ҳақида тўхталдилар.

Съёмчи В. Артемьева: ишда ҳар бир дақиқани қадрлаш керак, бизда эса съёмка вақтида машиналар узоқ вақт, айрим ҳолларда соатлаб бекор туриб қолади. Бизда етарли миқдорда янги танда найчаси бўлишига эришиш керак, чунки, улар ишимизни енгиллаштиради. Демак, вақтнинг бекорга кетиши қисқаради.

Йигирувчи И. Хўжаметова: ҳар бир ёш ишчининг ўз коллективи меҳнат натижалари қизиқтиришига эришиш керак. Бу демак, ёш ишчини иш жараёнларини энг яхши бажаришга ўргатибгина қолмай, уларда меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш, ўз ишига юксак масъулият билан қараш ҳиссини шакллантириш керак. Бу— мураббийлар бурчидир. Мураббийлар сафи кенгайиши керак. Цех маҳорат мактаби ва ҳаёт мактаби бўлиб қолсин.

Мастер О. Сорогина: ҳар қандай камчилик вужудга келиши биланоқ бартараф этилиши керак. Бизнинг халқ назоратчиларимиз ўз ишларида ана шунга интилдилар. Олдинги ҳисобот-сайлов йиғилишидан буён ўтган бир йил мобайнида биз 20 та рейс ўтказдик. Яъни, иш вақтини қадрламаётганларга, брак маҳсулот ишлаб чиқараётганларга қарши шунча кураш олиб борилди.

Бундан кейин ҳам янада мустаҳкамлаш, иш вақтидан унумли фойдаланиш, фақат аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун янада кунт билан кураш олиб боришимиз керак.

Цех бошлиғи вазифасини бажарувчи А. Яневская: бизнинг ишимизда майда-чуйдаси бўлмайди. Ҳар қандай ишнинг ўзига яраша аҳамияти бор. Коммунистлар камчиликларга қарши янада катта сабот билан кураш олиб боришлари керак.

Бўлиб ўтган йиғилишлар шундан гувоҳлик берадики, коммунистлар ўз бурчларини тушунадилар ва улар юбилей йили учун қабул қилинган мажбуриятларни, КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли ҳал этишга эришадилар.

И. МАРГОНИН.

60 ТАРИХИМИЗНИНГ ЗАРВАРАҒИ

1969 ЙИЛ

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

Совет кишилари саккизинчи беш йиллик план-топшириқларини ҳаётга муваффақиятли тадбиқ этдилар. Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Лениннинг туғилган кунининг юз йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақа кун сайин қулоч ёйиб борди. Илғор ишчилар москвалик автозаводчилар ташаббуси изидан бориб ўз шахсий планларини ва беш йиллик план-топшириқларини 1970 йилнинг 22 апрелигача бажаришга аҳд қилдилар. Бу ташаббус «Ленинча зарбдор бригада» ва «Ленинча беш йиллик зарбдори» деган юксак номлар учун кураш остида ўтди.

Бу ҳаракат Тошкент меҳнат коллективлари томонидан кенг қўллаб-қувватланди. Мусобақа натижалари «Ильичга меҳнат совғалари китоби»га ёзилиб борди. Бу китобга биринчи бўлиб Ленин номидаги Тошкент электрон техника заводи коллективи имзо чекди. Заводнинг ҳар бир мусобақа қатнашчиси ўз шахсий планига эга эди. Бу планларнинг бажарилиши ўз навбатида «Ильич фонди»ни яратишда ҳар бир ишчининг конкрет улуши бўлиб қўшилди.

«Ташсельмаш», авторемонт заводлари, «Учқун» тўқимачилик-галантерея фирмаси ва шаҳардаги бир қатор корхоналарнинг ишчилари Ленин юбилейи шарафига олган шахсий социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажаришди.

Ишлаб чиқариш илғорлари меҳнат ғалабаларининг халқ хўжалигидаги роли ва сиёсий аҳамияти ҳамда В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги шарафига социалистик мусобақанинг кенг қулоч ёйганлигини эътиборга олиб, 1969 йилнинг сентябрь ойида шаҳар партия комитетининг пленуми ўтказилди. Пленум Тошкент меҳнаткашларининг Ленин юбилейи шарафига олган социалистик мажбуриятларининг бажарилиши тўғрисидаги масалага бағишланди. Пленум барча шаҳар меҳнаткашларини юбилей мажбуриятларини тўла адо этишга ундади.

1969 йили мамлакатимиз ҳаётида яна бир машҳур кун нишонланди. Бу кун Владимир Ильич Ленин бошлаб берган коммунистик шанбаликнинг 50 йиллиги эди. 1969 йилнинг 20 мартида «Правда Востока» газетасида Октябрь революцияси номли завод коллективининг хати эълон қилинди. Бу коллектив Ўрта Осиёда биринчилар қаторида 1919 йилнинг апрель ойида Москва ишчилар синфининг тарихий анъанасини қўллаб-қувватлаган эди. Завод коллективи Буюк почин 50 йиллигини нишонлашга қарор қилиб шу куни оммавий шанбалик ўтказиш учун бутун шаҳар меҳнаткашларига қарата шундай шиор билан чиқди. «1969 йилнинг 12 апрели улуғ доҳиймиз ва устозимиз туғилган куннинг юз йиллиги шарафига ўтказилаётган коммунистик меҳнат байрамга айлансин».

Ўзбекистон КП Марказий Комитети корхона коллективининг бу ташаббусини қўллаб-қувватлаб республикамизнинг барча меҳнаткашларини 12 апрель куни умумреспублика шанбалиги кунини ўтказишга чақирди.

Тошкент меҳнаткашлари Октябрь революцияси номли завод коллективи ташаббуси изидан бориб, 1969 йил 12 апрель куни Меҳнат байрамига чиқдилар ва шу куни зўр ғайрат билан ишладилар.

Бу қувончли меҳнат байрами Буюк почин анъаналарига содиқликни, кишиларнинг юксак тушунчаларга эга эканликларини яна бир бор исбот этди. Шу куни Октябрь революцияси номидаги завод ишчилари 50 минг сўмлик товар маҳсулотлари ишлаб чиқардилар. Бир дизель тепловоз секцияси, бир пассажир вагони ремонт қилинди. Бир ярим минг тормоз колодкаси қуйилди. Икки ярим минг ковок тайёрланди. 62 тонна металлом тўпланди. Беш минг тупдан ортиқ гул кўчатлари ўтқазилди. Барча ариқлар тозаланиб, янги экиладиган яшил ўсимликлар учун жой ҳозирланди.

Тошкентлик ўқувчилар учун Болгария қурувчилари томонидан бунёд этилаётган мактаб пойдеворининг қўйилишига бағишланган митингда. Тодор Живков нутқ сўзламоқда.

Сурат Ўзбекистон ССР кинофотофоноҳужжатлар Марказий давлат архивидан олинган.

Ўша йили Тошкентда

25 февраль — Республика ташкилотлари раҳбар ходимлари учун ленинча лекторий ўз ишини бошлади.

2 март— Ўзбекистонда Қорақалпоғистон адабиёти ва санъати ҳафталиги очилди.

31 апрель — Мамлакатда биринчи марта Юрий Гагаринга ўрнатилган ҳайкал очилди.

1—10 июнь—Монголия ва совет ёшлари учинчи дўстлик фестивали ўтказилди.

26 июнь— Монголия Халқ Республикаси кунлари бошланди.

1 июль —Польша фильмлари фестивали очилди.

Август— Ўзбек давлат филармонияси қошида корейс ансамбли ташкил этилди.

5 сентябрь — Қирғизистон адабиёти ва санъати декадаси очилди.

15 сентябрь— Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикаларининг қўғирчоқ театрлари биринчи фестивали очилди.

20 сентябрь — «Баҳор» янги концерт зали иш бошлади.

12 ноябрь — Ўзбекистон колхозчиларининг съезди очилди.

25 — 26 ноябрь — «Ленин ва шарқ халқлари маданияти» симпозиуми ўтказилди. Бунда Ўрта Осиё, Қозоғистон, Татаристон, Бошқирдистон республикалари ва Москва ҳамда Ленинграддан келган ёзувчилар, танқидчилар, адабиётчилар иштирок этишди.

21 декабрь — Бутуниттифоқ филателистлар жамиятининг республика бўлими ташкил этилди.

РАҚАМЛАР, ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР

✦ Совет фанининг янги ғалабаси

Совет фани фазода яна бир ажойиб ғалабани қўлга киритди. 1969 йилнинг 16 январида дунёда биринчи марта экспериментал космик станция яратилиб орбитага чиқарилди. Натижада икки учувчи бошқариб бораётган космик — «Союз — 4» ва «Союз — 5» кемалари бир-бирлари билан енгил тўқнаштирилди. Станциянинг экипажи тўрт кишидан — Владимир Шаталов, Борис Волинов, Евгений Хрунов ва Алексей Елисеевлардан иборат эди. Е. Хрунов ва А. Елисеевлар космик скафандрда очиқ ҳаво орқали бир кема бўлмасидан иккинчисига ўтдилар. Бунда улар фазода монтаж ишларини олиб бориш имкониятини текшириб кўрдилар.

✦ Кенг қаторли конвейер

1969 йил 21 февралда «Ташсельмаш» заводининг техника контроли бўлими қаторлар ораси 90 сантиметр кенгликка эга бўлган «17ХВ—1,8А» маркали икки қаторли пахта териш машинасининг биринчи туркумини қабул қилди. Бу завод ишчи ва мутахассислари, инженерлари, пахтачилик машиналари бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси хизматларининг катта ғалабаси эди. Бу муваффақият беш йиллик план-топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган умумхалқ мусобақасининг ажойиб даврига тўғри келди.

✦ Пионерлар трактори

Ленин юбилейи шарафига мамлакат пионерлари юз минг тракторга етадиган металл парчаси йиғиб беришга қарор қилишди. Ўзбекистоннинг ёш ленинчилари бу ишга қизғин киришдилар.

Қисқа муддат ичида Тошкентдаги 10-мактаб пионерлари 42 тонна металл парчаси тўплашиб уни трактор-йиғув заводига топширишди. Орадан бироз муддат ўтгач, болалар заводга таклиф қилиндилар. Улар корхона ҳовлисига кириб келганларида ишчилар болаларни зўр қувонч билан кутиб олдилар. Ҳовлида пештоқига «В. И. Ленин юбилейига 10-мактаб пионерларидан» деб ёзиб қўйилган 13 та янги машина турар эди.

✦ Қардош республика қурувчилари— Тошкентга

Зилзиладан уч йил ўтгандан сўнг, Москва ва Ленинград ҳамда қардош республика қурувчилари Тошкентда ҳаммаси бўлиб 1 миллион юз минг квадрат метр турар жой майдонини бунёд этишди. Жумладан: Москва — 203,3 минг квадрат метр, Ленинград — 100,3, РСФСР—265,7, Украина — 160, Қозоғистон— 28,3, Белоруссия — 26,6, Грузия — 22,9, Озарбайжон — 16,6, Арманистон — 15,3, Қирғизистон — 11,3, Литва — 10,7, Туркманистон —9, Латвия — 8,9, Тожикистон — 8, Молдавия —6, Эстония — 5,5 минг квадрат метр турар жой майдонларини қуриб бердилар.

Қардош республика вакилларининг ёрдамида Тошкентда 10 та мактаб, 22 та болалар комбинати, ўнлаб маданий-маиший объектлар бунёд этилди.

✦ Украиналиклар, катта раҳмат

Шу йилнинг март ойида Украина қурувчилари Тошкентдаги ўз ишларини ниҳоясига етказишди.

Қардош республика қурувчилари пойтахтимизда қад кўтариши лозим бўлган барча турар жой биноларини тўла фойдаланишга топшириб, ўз ваъдаларига вафо қилишди. Улар томонидан 160300 квадрат метр турар жой бинолари бунёд этилди. 64 та кўп қаватли турар жой бинолари қад кўтарди. Улар тошкентликларга 4351 квартиранинг калитларини топширишди. Шунингдек, ҳар бири 280 ўринга эга бўлган иккита болалар комбинати, «Украина» ва «Киевлянка» кафелари, магазинлар, темир-бетон буюмлари цехи ва бошқа бинолар қуриб берилди. Украиналик биродарлар ўзбек диёрида яхши хотиралар қолдириб ўз юртларига жўнаб кетишди.

✦ Республикада энг йирик

Ўша йилнинг январь ойида республикада энг йирик ҳисобланган мебель комбинати бош корпусига биринчи станок ўрнатилди. Бу комбинат қурилиши йўлдош шаҳарчада тезкорлик билан олиб бориларди.

Комбинатда ишлаши лозим бўлган ишчи ва мутахассисларнинг катта бир группаси амалий тажриба курсини ўташ учун Москвадаги 1-мебель комбинатига юборилди.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИНИНГ солномаси

16 март — Меҳнаткашлар депутатлари Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг маҳаллий Советларига сайловлар бўлиб ўтди.

12 апрель— биринчи коммунистик шанбаликнинг 50 йиллигига бағишлаб Бутуниттифоқ шанбалиги ўтказилди.

5— 17 июнь — Москвада коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро йиғилиши бўлиб ўтди.

26 июнь — КПСС Марказий Комитетининг Пленуми бўлди. Пленум коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро йиғилиши натижаларини муҳокама қилди.

Июнь— Сиктивкар ўрмон саноати комплексининг биринчи навбати фойдаланишга топширилди.

22 июль — РСФСРда Ўзбекистон адабиёти ва санъати декадасининг тантанали очилиш маросими бўлиб ўтди.

Август— 600 километр узунликдаги Сибирь газопроводи қурилиши бошланди. Бу магистрал орқали табиий газ Урал билан боғланди.

Октябрь — Ўрта Осиё газопроводининг тармоқларидан бири Ульяновск марказига келди. Ленин шаҳри табиий газ олди.

25 — 27 ноябрь — Москвада колхозчиларнинг учинчи Бутуниттифоқ съезди очилди.

30 декабрь — Олмалиқ химия заводи фойдаланишга топширилди.

ЖОНАЖОН ВАТАНИМИЗДА

ЗАВОД— КОНДИТЕР ҚЎМАКЧИСИ

Нон ёпиш ва кондитерликда махсус тайёрланган тухум массаси— Меланждан кенг кўламда фойдаланилади. Тбилисида озиқ-овқат саноати учун шу хом ашёни ишлаб чиқарувчи завод фойдаланишга топширилди. Янги корхонанинг лойиҳадаги қуввати —йилига 600 тонна маҳсулотга баравар.

СИҲАТ — САЛОМАТЛИК КОМПЛЕКСИ

Вильнюсда сунъий музи бўлган яхмалак қурила бошланди. Усти ёпиқ бўладиган яхмалак— стадион завод ва болалар хоккей командаларининг машғулотларига, фигурачиларнинг машқларига мўлжалланган. Бу ерда мусобақалар, шу жумладан халқаро мусобақалар ҳам ўтказса бўлади.

Яхмалак Нерис дарёсининг ўнг соҳилида барпо этилаётган спорт соғломлаштириш комплексининг составига киради. Бу комплексда спорт саройи, сузиш ҳовузи ишлаб турибди, усти ёпиладиган эшкак станциясининг машқ ҳовузлари, гимнастика зали қурилмоқда.

ЕР БАҒРИНИ «ТИНГЛАЙДИГАН» ПРИБОРЛАР

Бокуда Озарбайжон Фанлар академияси ҳузуридаги махсус геофизик приборсозлик конструкторлик бюросининг ходимлари ер бағрида содир бўлувчи жараёнларни олимларга билдириб турадиган аппарат тайёрлашга киришдилар. Бу ерда яратилаётган приборлардан Кавказ, Ўрта Осиё территориясида ва мамлакатнинг бошқа районларида бўладиган зилзилаларни прогноз қилишда фойдаланилади.

— Биз тоғ жинсларининг магнитланиш қолдиқларини ўлчайдиган микросхемадаги янги сейсмографларни яратмоқдамиз, деди махсус конструкторлик бюросининг директори Т. Исмоилзода. Аппаратлар ернинг гравитация ва магнит майдонларини янада кўпроқ даражада самарали тадқиқ қилишга, ғоят чуқурликдаги нефть ва руда структурасини аниқлашга имкон беради.

Янги махсус конструкторлик бюроси кейинги йилларда республика пойтахтида ташкил этилган бешинчи илмий ишлаб чиқариш бирлашмасидир.

ПРИЧАЛЛАР ҚУРИЛМОҚДА

Даугава дарёси қуйиладиган жойга яқин оролда Рига денгиз савдо портининг янги юк тушириладиган районини қуриш бошланди. Бу ерда юк ва ёрдамчи причаллар бўлади.

Бу район «Ро-ро» типида ғилдирак юк ортувчи кемалар ва контейнер овозлар қабул қилади. Унинг биринчи навбатини шу беш йилликда ишга тушириш мўлжалланмоқда.

(ТАСС).

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

ШОНЛИ АНЪАНАНИ ДАВОМ ЭТТИРИБ

1969 йилнинг 24 апрели... Ҳамза номли театр коллективи томошабинларга улуғ грек драматурги Софоклнинг «Шоҳ Эдип» трагедиясини кўрсатди.

Театр асарнинг ғояси ва бадиий савиясини спектакль давомида тўла акс эттириб катта муваффақиятни қўлга киритди. Трагедия қаҳрамонларнинг характерлари саҳнама-саҳна очилиб боради.

Спектаклда инсон қисмати ва унинг улуғворлиги тасвирланган. «Шоҳ Эдип» трагедияси мана шу гуманистик ғоя билан суғорилгандир.

Спектакль марказида Эдип образи туради. Бу ролни Ш. Бурхонов қаҳрамонона планда акс эттиради. Эдип — Бурхонов мағрур ва ҳеч нарсадан қўрқмайдиган киши. У ҳеч қачон худо олдида бош эгмайди. Эдип ўзи яшаб турган шаҳар аҳолисининг вабо ва очлик хавфидан қутқариш учун ҳақиқат қидиради ва бу йўлда ўзини ҳалок этади. Спектакль финали томошабинларни қаттиқ ҳаяжонга солади.

Сора Эшонтўраева ижро этган Эдипнинг онаси ва хотини Иокаста роли ҳам томошабинларда зўр қизиқиш уйғотди. Иокаста — Эшонтўраева Эдип ўз ўғли эканлигини билгандан кейин ҳаёт билан видолашади.

«Шоҳ Эдип» спектакли ўзбек театрининг совет саҳнасида энг яхши антик драматургиясини жонлантириш анъаналарига содиқ эканлигини яна бир бор намойиш этди.

100 минг тонна узум

Республика соҳибкорлари мавсум бошидан буён давлатга 100 минг тонна узум топширдилар. Узум узиш суръатлари ўтган йилдагига нисбатан етти кун олдин бормоқда.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигида ЎзТАГ мухбирига маълум қилишларича, Наманган, Қашқадарё, Сурхондарё областларининг токзорларида узум узиш конвейери аниқ-пухта ишлаб турибди. Фарғона областининг деҳқонлари узум тайёрлашни тез суръатлар билан олиб бормоқдалар. Область колхоз ва совхозлари йиллик планнинг тўртдан бир қисмини атиги сўнгги етти кун ичида бажариб қўйдилар. Тошкент областидаги «Огонёк», «Қибрай», Наманган областидаги Ленин номли, Бухоро областидаги «Галаосиё» совхозлари ва республикадаги бошқа ихтисослаштирилган хўжаликларнинг соҳибкорлари мўл узум ҳосилини пешма-пеш йиғиштириб олмоқдалар. Бу хўжаликларда ҳар гектар токзордан 200 центнердан ва ундан ҳам кўпроқ узум узиб олинмоқда.

Ўзбекистон деҳқонлари юбилей йилида давлатга 265 минг тонна узум сотишни мўлжаллаб қўйишган.

(ЎзТАГ).

ТО Справкалар бюроси
Хатларга жавоб берамиз

Ф. ОРИПОВ: Шаҳримизнинг Фрунзе районидаги энг равон, гавжум ва файзли кўчалардан бири бўлган Шота Руставели кўчаси қачон реконструкция қилинган? Бу кўчада қандай бинолар ва майдонлар мавжуд? Ана шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: Шота Руставели кўчаси Ўзбекистон пойтахтидаги Марказий кўчалардан бири ҳисобланади. Аввал унинг ўрнида чанг-тупроқли, ингичка кўча бўларди. 1932 йили бу ерда реконструкция ишларини бошлашга тўғри келди. Ана шу йил тўқимачилик комбинати ва тўқувчилар шаҳарчасини бунёд этиш, шунингдек, бу районда автотранспорт оқимининг кўпайиши кўчани реконструкция қилишни тақозо этди.

Ҳозирги пайтда Шота Руставели кўчасида кўплаб осмонўпар уйлар ва маъмурий бинолар жойлашган. Сапёрлар майдонидан бошланадиган кўча ўзига хос архитектура ансамблини ташкил этади. Бу ерда 400 ўринли «Россия» меҳмонхонаси, Модалар уйи ва шаҳримизда биринчи марта бунёд этилган тўққиз қаватли турар жой биноси жойлашган. Шунингдек, Тўқимачилар маданият саройи ҳам киши диққатини ўзига тортади. Унинг 184 та хоналари, томоша заллари, кутубхоналари бор. 1968 йили Грузиядан келган қардошларимиз грузин ва ўзбек халқларининг дўстлиги рамзи сифатида маданият саройи хиёбонида ёдгорлик ўрнатдилар.

Ана шу кўчада мамлакатимиздаги энг йирик корхоналардан бири — йилига юзлаб миллион метр газлама ишлаб чиқараётган Тошкент тўқимачилик комбинати жойлашган. Булардан ташқари Шота Руставели кўчасида кўплаб магазинлар, озиқ-овқат корхоналари ва бошқа объектлар жойлашган.

* * *

С. ВАҲОБОВ: Москвада ўтказиб келинаётган анъанавий халқаро кинофестивалга қачон асос солинган? Энг сўнгги Москва фестивалида нечта мамлакатдан делегация қатнашди?

Жавоб: 1959 йили бўлиб ўтган Москвадаги биринчи халқаро кинофестивалда 42 мамлакат иштирок этган эди. Шу йили бўлиб ўтган ўнинчи фестивалда эса 91 мамлакатдан делегация қатнашди. Кинофестиваль энг яхши прогрессив кино асарларининг ўзига хос кўриги бўлиб қолмоқда. Москва, фестиваль экранларида кўрсатилган фильмлар жаҳон маданиятининг тараққиётига, тинчлик учун кураш ишига жуда катта ҳисса қўшмоқда.

* * *

М. НИЕЗОВА: Қурум ва ис доғлари қандай кетказилади?

ЖАВОБ: Қурум ва ис доғлари ювиб кетказилади. Қорароқ доғларни скипидар билан ҳўллаб, кейин ювган маъқул. Ювилмайдиган буюмлардаги, ип газлама, зиғир толасидан ва жундан тўқилган газламалардаги доғлар скипидар билан кетказилади.

Йиллик план — муддатидан илгари

МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

Ленин, Фрунзе ва Сергели районлари мусобақаси

РЕЗЕРВЛАРДАН ФОЙДАЛАНИБ

Шаҳар статистика бошқармасининг маълумотларига қараганда мусобақадош Ленин, Фрунзе ва Сергели районлари меҳнатчилари юбилей йилининг учинчи кварталида суръатни тобора жадаллаштирмоқдалар. Саккиз ойликда улар пландан ташқари 11 миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот реализация қилдилар.

«Таштекстильмаш» («Узбектекстильмаш» бирлашмасининг бош корхонаси) заводи ишлаб чиқаришнинг ички резервларини қидириб топиб, улардан унумли фойдаланиш ҳаракатининг ташаббускорларидан биридир. Партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари, корхонанинг бутун коллективи ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, янги техника ва технологияни жорий этиш учун курашни янада қизитиб юборди. Барча цехларда ва участкаларда ички резервларни қидириб топувчи ишчи постлари ташкил этилди. Бунга, айниқса завод рационализаторлари салмоқли ҳисса қўшяптилар. Улар фаолиятининг асосий йўналиши асосий ва ёрдамчи участкаларда оғир қўл меҳнати жараёнларини механизациялаштириб, меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган. Мана унинг якуни: саккиз ойлик план барча асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича ошириб бажарилди. Пландан ташқари 799 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди — бу мажбуриятдагидан 257 минг сўмлик кўп, демакдир.

Мусобақадош районларининг кўпчилик корхоналари ички резервларни қидириб топиш ҳаракатига қўшилдилар. Бу борада «Гордорстройремонт» асфальт-бетон заводи, «Узглавмеханизация» экспериментал-машинасозлик бирлашмаси, 1-автомобиль ремонти заводи (Ленин райони), абразив комбинати, марказий пахтачилик саноати илмий тадқиқот институтининг экспериментал заводи (Фрунзе райони), мебель комбинати, ғўзапоядан прессланган плиталар ишлаб чиқариш заводи (Сергели райони) коллективлари юксак кўрсаткичларга эришдилар. Бу коллективлар ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ишлаб чиқариш ҳажмини ўндан бир қисмга ва ундан кўпроқ оширишга, меҳнат унумдорлигини бирмунча юксалтиришга эришдилар.

Бир қатор корхоналар ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажара олмадилар. Жумладан, 2-«Узсельспецстрой»нинг ремонт-механика заводи саккиз ойлик якуни бўйича юз минг сўмлик қўшимча маҳсулот реализация қилиши керак эди. Амалда эса бу корхона планга қўшимча атиги 36 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Бу—корхонанинг бир меъёрда ишламаётганини кўрсатиб турибди.

Сергели районида фақат бир корхона планни бажара олмади. «Вторчермет» бирлашмаси (директори К. Одилов, партия ташкилоти секретари А. Мамонтов) 256 минг сўмлик маҳсулот бера олмади. Бу ерда бир неча ой илгари бўлганидек, ускуналар участкаси яна ишдан чиқди. Корхона эса буни ўз вақтида ремонт қила олмади.

Сергели районида маданий-маиший моллар ишлаб чиқариш плани ҳам бажарилмай қолинди. Шунингдек, бу борада махсус мебель заводи ва мебель комбинатлари ҳам «ўрнак» кўрсатдилар. Бунинг сабаби — корхоналарнинг кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш участкаларида ҳамон эски техникадан фойдаланаётганлиги ва малакасиз ишчиларнинг ишлаётганлигидир.

Ленин ва Фрунзе районларида юқори категориядаги маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғи ортиғи билан бажарилди. Сергели районида эса бу план яна аросатда қолди. Бунда асосан «Ўзбекистон» ишлаб чиқариш бирлашмасининг айби кўпдир. Чунки бу ерда август ойида юқори категорияли маҳсулот ишлаб чиқариш плани зўр-базўр 26,6 процент бажарилди.

Бир қатор корхоналарда ўртача иш ҳақининг ўсиши ҳар бир киши ҳисобига ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг ўсишидан ортда қоляпти. Мана шундай аҳволни тепловоз-вагон ремонти заводида, «Трансстрой»нинг ишлаб чиқариш корхоналари комбинатларида ва бошқа корхоналарда ҳам кўриш мумкин.

Бу — ишлаб чиқаришнинг «аҳволи танг» участкаларига кам эътибор берилаётганлиги, иш вақтидан кейин ҳам ишлаш оқибатидир.

1977 ЙИЛНИНГ ЯНВАРЬ— АВГУСТ ОЙЛАРИ КЎРСАТКИЧЛАРИ	Ленин райони	Фрунзе райони	Сергели райони
Маҳсулот реализация қилиш бўйича планнинг бажарилиши (процентларда)	102,8	101,6	102,3
Планга қўшимча реализация қилинган маҳсулот (минг сўм ҳисобида)	5464	3336	2214
Ишлаб чиқариш умумий ҳажмининг ўсиш суръати (процентларда)	106,8	99,6	109,8
Меҳнат унумдорлиги бўйича планнинг бажарилиши (процентларда)	101,9	101,1	101,8
Меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан (процентларда)	101,1	99,8	106,8
Меҳнат унумдорлигининг ортиши ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши (процентларда).	91,2	—	71,4
Товар маҳсулот таннархини арзонлаштиришдан пландан ташқари олинган фойда (минг сўм ҳисобида) 1977 йилнинг январь-июль ойлари кўрсаткичлари	269	Ортиқча сарф +351	1520
Планни бажармаган корхоналар:	—	—	1
а) реализация бўйича бажарилмаган (минг сўм ҳисобида).	—	—	256
б) меҳнат унумдорлиги бўйича	2	1	9
Маданий-маиший моллар ишлаб чиқариш (планга нисбатан процент ҳисобида)	102,9	99,7	99,5
Ўтган йили шу давр билан солиштирганда маданий-маиший моллар ишлаб чиқариш суръатининг ўсиши (процент ҳисобида)	108,9	108,5	143,6
Қурилиш-монтаж ишларининг бажарилиши (марказлашган молиявий манбалар) 1977 йилнинг январь-июнь ойлари кўрсаткичлари процентларда	115,7	86,3	96,2
Фойдаланишга топширилган турар жой майдони (минг квадрат метр ҳисобида)	5,4	—	15,7
Турар жойни фойдаланишга топшириш планининг бажарилиши (процентларда) 1977 йилнинг январь-июнь ойлари кўрсаткичлари.	56,1	—	41,7

ХХ аср овози

Гауссу ДИАВАРА.

Мали

ЛЕНИН

Юлдузларга тўла бу само,
Она замин мудом қўл чўзиб —
Қилди ҳар он нола, илтижо:
«Туша қолгин, олмос юлдузим!»
Очлик, зулм, қашшоқлик ортиқ,
Ер юзида турмасин бир зум.
Осмон қизи, биз сенга интиқ,
Туша қолгин, олмос юлдузим!
Ўлим тугаб, узайсин ҳаёт
Душманликнинг қолмасин изи.
Тезроқ келсин инсоф, адолат
Туша қолгин, олмос юлдузим!
Қаллоблардан бўлиб шармисор,
Муҳтожликдан толиқдим ўзим
Ўтинчимни рад этмай бир бор
Туша қолгин, олмос юлдузим!
Ҳақиқатга солинган кишан,
Севги қолган бунда ер чизиб.
Қасос олгунг, агарда тушсанг
Туша қолгин, олмос юлдузим!
Бозорларда сотилди, шундоқ,
Эрку ишонч—эзгулик қизи.
Эркин, озод гумбаздан қувноқ.
Туша қолгин, олмос юлдузим!
Ҳа, бўлмаса болалар учун,
Ожизликнинг қисматин сезиб,
Ёндим, куйдим, бағримда тутун,
Туша қолгин, олмос юлдузим!
Орзу-умид бўлмасин парчин,
Иқбол бергин, кўрмасин тўзим.
Кулбаларда инсон олсин тин,
Туша қолгин, олмос юлдузим!
Жавоб айлаб портлади вулқон,
Кўкка етди тўзонлар изи.
Тўлқинларин иргитди уммон
Шаршаралар гувлади қизиб.
Оловланди атроф дала-тўз
Кўк юзини алвон нур тилди.
Ер чайқалди... Тушди ул юлдуз—
Ер юзида Ленин туғилди!

Русчадан Темир УБАЙДУЛЛАЕВ таржимаси.

Стефан ЦАНЕВ

Болгария

РЕВОЛЮЦИЯ

Инқилоб,
Ҳали сенинг
байроқларингни
Музейларга
қамашга вақт бор.
Инқилоб, сен
— ўтмиш эмас.
Ўтган —
жонлардир холос.
Бироқ кўпдир ҳали
тирик жонлар,
Маконлар.
Биров учун инқилоб
бўлган эртароқ.
Биров учун яқинда
бироқ.
Биров ўладир
яралардан
Биров —
гулчамбарлардан.
Озодликнинг топилар
Ҳар кимсада давоми.
Унинг ўз йиллари
бор,
Ва ўз каломи.
Инқилоб жаҳонда,
Инқилоб бизларда,
Ва менда давом этар,
Давом этар,
давом этар инқилоб.

Рауф ПАРФИ таржимаси.

Республикамиз пойтахтида халқаро анжуманлар, Осиё ва Африка адиблари, киносанъаткорларнинг ижодий учрашувлари тез-тез бўлиб туради. Шаҳримизда бўлган қайси бир киши хотира учун суратга тушишни истамайди, дейсиз.

СУРАТДА: шаҳримиз меҳмонлари.

И. Шониғомов фотоси.

«Эрнст Тельман» ораторияси

СССР халқ артисти Э. Капп немис пролетариатининг доҳийси Эрнст Тельманга бағишлаб оратория ёзди. Композитор янги музика асарини Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишлади. Ораторил текстининг автори машҳур эстон шоири Ш. Кесамаа.

(ТАСС).

Руй де МАТОШ

Ангола

УРУШ

Олам узра қузғунлардек
Қий-чув солиб учаётган,
Алангали тиллар билан
Юлқиб, ёқиб, ялаётган,
Совуқ бомба чийиллаши
Қулоқни кар қилаётган,
Асрлардан асрларга
Вабо янглиғ кўчаётган —
Эй, лаънати уруш, сенга
Яна лаънат, яна лаънат!

Сен инсонни қул, ҳаммолга,
Айлантирдинг гоҳи молга,
Гоҳи қўлсиз, гоҳ оёқсиз,
Айлантирдинг гоҳи шолга,
Олиб бординг уни ўлим.

Гоҳ тушкунлик, гоҳ заволга,
Тараққиёт, бахт, камолга
Бўлдинг тўсиқ, уруш, сенга
Яна лаънат, яна лаънат!
Боғлар ўрни бўлди тақир,
Мақсадинг не ўзи, гапир!

Сенинг қўлинг етган ерда
Дунё—қабр, инсон—ҳақир.
Бас, бўғизга қадалди тиғ,

Энди йўқдир ортиқ сабр,
Энди сенга жоиз фақат
Ўлим ҳамда ушбу таъбир:
Эй, лаънати уруш, сенга
Яна лаънат, яна лаънат!
Сен келтирдинг элга очлик,
Қалбда сенга қайнар қасос.
Шиор тутган яланғочлик:
—Ос, бўйнидан урушни, ос!
Етар, қонга тўйди умид,
Бош кўтарди севги, имон.
Тинчлигингни соғиниб кут,
Иқболингни кут, эй жаҳон!
Эй, лаънати уруш, сенга
Яна лаънат, яна лаънат!
Аммо ўтинч бор ягона:
Келтирсанг гар элга шодлик,
Сен Тинчликка бўлсанг она,
Келса юртга Эрк, Озодлик,
Шунда демас ҳеч ким сенга:
Яна лаънат, яна лаънат!

Сулаймон РАҲМОН таржимаси.

ЯША ВА ЁДИНГДА ТУТ

Валентин РАСПУТИН

Бу йил СССР Давлат мукофоти номзодлигига тавсия этилган асарлар орасида рус совет ёзувчиси Валентин Распутиннинг «Яша ва ёдингда тут» қиссаси ҳам бор. Жангчи Андрей госпиталдан чиққанидан кейин Сибирдаги ўз қишлоғи Атамановкага қочиб келади. Аввалига унинг кўнглида қочоқлик қилиш нияти бўлмайди. Аммо қишлоққа келиб хотинини кўрганидан кейин қочоқликни бутунлай бўйнига олади. Шу тариқа у фақат ўзи учун яшайдиган, дунёда иложи борича узоқроқ яшаб қолишга интиладиган қобиқ одамга айланади. Унинг жинояти туфайли севимли хотини, ҳали туғилмаган фарзанди ҳалок бўлади. Аммо Андрей уларга ачинмайди. У ўзининг омон қолиши йўлида отасини ҳам, онасини ҳам, ҳамқишлоқларини ҳам аямайди.

Асар воқеалари ғоят шиддат билан ўсиб боради. Қиссада одамлар ўртасидаги мураккаб муносабатлар, урушнинг оддий одамлар бошига солган чексиз кулфатлари жуда ёрқин, психологик тарзда ифода қилинган.

Қуйида сиз шу қиссадан парча ўқийсиз.

— Агар фронтга қайтиб борганимда ўша ерда қолиб кетишим тайин эди. Буниси аниқ. Шунча чидадим, урушдим, жанг қилдим. Немисдан қочмадим, шайтонлик қилмадим. Охири мана нима бўлди! Йўқ, кўнглим сезиб турибди. Бу ишни бекорга қилганим йўқ. Бекоргами, бекорга эмасми, энди бўлар иш бўлди, бўйёғи синди.

У чалқанча ётганча кўзларини юмиб олиб гапирарди. Чамаси шу ҳолда, кўзини юмиб гапириш қулайроқ эди. Унинг сўз оҳангида аллақандай шиддатли ғазаб бор эди. Одам ғазабини кимга сочишини билмаганида шунақа, бировга қарамасдан гапиради.

— Ахир қандоқ кўлинг борди шу ишга?— деб сўради Настена беихтиёр. — Ахир бу осон гап эмас-ку. Қандоқ ҳаддинг сиғди!

— Билмадим, — деди Андрей анчадан кейин. Унинг сўз оҳангидан Настена эри рост гапираётганини ҳис этди. — У ёғига чидолмай қолдим. Сени кўргим келаверди. Шундоқ соғиндимки аламдан нафасим қисилиб қолгандек бўларди. Албатта, у ёқда, фронтда юрганимда қочмас эдим. Госпиталь эса шу ерда, яқингинада экан. Яқин бўлгани билан қишлоққа келгунча озмунча йўл босмадим. Шунча вақт ичида аллақачон қисмимга етиб олган бўлардим. Ахир менинг ниятим қочиш эмасди. Кейин қарасам ўз-ўзидан қочоққа айланиб қолипман. Хўш, орқага нимага қайтишим керак. Жангга яна ажалимни излаб борамanми? Яхшиси шу ерда ўлақолганим дуруст. Нима бўлганда ҳам бўлар иш бўлди.

— Уруш тамом бўлганидан кейин балки авф этишар, — деди Настена ишончсиз оҳангда.

— Йўқ бу нарсани кечиришмайди. Агар бу гуноҳ учун бир одамни уч мартадан ўлдириш мумкин бўлса уч қайтадан отишган бўларди. Бу ёмон нарса. Бошқаларга намуна бўлсин деб шундай қилишади. Мен бошимга нима кун тушишини ўзим биламан. Бу ёққа келаётганимда Настенани бир кўраман, бир маҳаллар берган азобларим учун узр сўрайман-у ғизиллаб изимга қайтаман деб ўйлаган эдим. Рост-да, ўша пайтдаги турмушимиз турмушмиди? Иккаламиз ёш эдик, узукка кўз қўйгандек бир-биримизга муносиб эдик. Тинчгина яшайвермаймизми! Аҳмоқ бўлмасам олифтагарчилик қилиб, сенга зулм ўтказиб нима бор эди? Бориб турган аҳмоқ эканман. Аҳмоқлик қилаётганимни ўзим ҳам тушуниб турардим. Аммо вақтида ўзимни тиёлмадим. Хаёлимда бир-биримизга яхшилик қилишга бемалол улгурамиз, бир умр бирга яшаймиз-ку, деб ўйлагандим. Мана, ҳаммаси тамом бўлди. Шунақа, бу ёққа келиб Настенага бир кўринаман, кўзига тикилиб туриб гуноҳларим учун узр сўрайман, узоқдан бўлса ҳам ота-онамни бир кўраман-у кейин ўзимни дарёга ташлаб ўлиб кўя қоламан деб ўйлагандим. Суякларимни ҳайвонлар еса ҳам майли эди. Лекин сен билан мана бундай апоқ-чапоқ бўлиб ётамиз деб сира ўйлаган эмасдим. Мана шундай меҳр-муҳаббатинг учун сени бир умр кафтимда кўтариб юрсам арзийди.

— Қўй-э, қўйсангчи,— деди Настена уни юпатиб. Аммо Андрей хотинининг гапини бўлди.

— Шошма. Шу гапни бошладимми, охиригача етказиб олай. Балки кейинчалик бу тўғрида бошқа гаплашаолмасмиз. Энди менинг сендан яширадиган гапим йўқ. Ҳаммасини тўкиб соламан. Бу ёққа келаётганимда рози-ризолик тилашаману, тамом деб ўйлагандим. Йўқ, сени кўришим билан яшагим келиб қолди. Амаллаб ёзга чиқиб олсак бўлди. Ҳеч бўлмаса ёзни кўриб қолай. Худо ҳаққи, ўлгим келмай қолди. Бунинг устига бугун сен қучоғимга кирдинг. Суюнчимдан ёрилиб кетай деяпман. — У томоғига тиқилган кўз ёшини ютиб жим қолди. — Менга сенинг ҳеч нарсанг керак эмас, Настена. Сен бечора менга озмунча яхшилик қилмадинг. Яна бир неча ой сабр қилсанг бас. Мен эриб, чириб кетгунимча чидаб берсанг бас. Фақат чидасанг бўлди. Мендан озмунча азоб кўрганинг йўқ. Қирқига чидаган қирқ бирига ҳам чидайсан.

Настена ранжиб ўрнидан туриб кетгиси келди-ю, лекин, негадир жойидан жилишга кўнгли бўлмади. У ҳам жимиб қолди. Андрей бир зум сукут сақлагач, давом этди.

— Энди биз одамлар орасида яшай олмаймиз. Бир кун ҳам. Қачон кўнглингда менга нисбатан шафқат уйғонса шу ёққа келавер. Мен бўлсам сенинг келишингни худодан тилаб қоламан. Мен ҳатто ўлим олдида ҳам одамларнинг кўзига кўрина олмайман. Хотиржам бўл. Мен уларга кўринмайман. Одамлар сени, отам билан онамни имо қилиб иғво тўқишларини, менинг урушдан қочганимни, қаерга яширинганимни, бир-бирларига айтиб ғийбат қилишларини истамайман. Йўқ, улар мени чайнашмасин. Хоҳламайман. — У қаддини ростлади-да катга ўтириб олди. Унинг ранги ўчиб кетган эди. — Сен ҳам, эшитяпсанми, сен ҳам Настена. Менинг бу ердалигимни ҳеч қачон ҳеч кимга айтмайсан. Мабодо оғзингдан чиқса ўлиб кетган жойимда тирилиб келиб тилингни суғуриб оламан!

— Сенга нима бўлди, Андрей? Нима бўлди?— Настена қўрқиб кетди. У ҳам қаддини ростлади. Энди улар ёнма-ён ўтиришар, тирсаклари бир-бирига тегиб турар, Настена эрининг оғир-оғир нафас олишини эшитарди.

— Мен сенга пўписа қилаётганим йўқ. Сенга пўписа қилишга ҳаққим ҳам йўқ Настена. Сен мени бу ёруғ дунёга боғлаб турган ягона нурсан. Лекин у дунё-ю бу дунё айтаманки, менинг ҳаётимга биров аралашмасин. Кейин, бу савдолар тамом бўлганидан кейин сен ҳаётингни тиклаб оласан. Бунинг учун вақтинг бор. Ана ўшанда жуда ҳам бахтли бўлиб кетган вақтингда балки кўнглингдаги бор гапларни тўкиб солгинг келиб қолар. Ўшанда ҳам менинг тўғримда ҳеч кимга гапирма. Менинг бошимга тушган гапларни, менинг қисматимга оид бор ҳақиқатни ёлғиз сен биласан. Бошқалар бўлса нима деса деяверсин. Сен уларнинг измига юрма.

— Мен нима қилдим, Андрей, менга нега таъна қиласан. Айбим нима? — деб сўради Настена. У ўзини йўқотиб қўйди. Шунинг учун нима дейишини билмас, унинг гап оҳангида ўкинч аламидан кўра аёлларга хос илтижо кўпроқ эди. Чамаси унинг ана шу илтижоси Андрейни тинчлантирди.

— Ҳеч қанақа гуноҳ қилганинг йўқ. Қўй, жаҳлинг чиқмасин. Биламан, сен ҳаммасини тушунасан. Ҳамма нарсани қандай бўлса шундайлигича тушунасан, Бошқа пайт бўлса мен буларни сенга гапириб ўтирмасдим. Ҳозир мен нима қилаётганимни, нима учун қилаётганимни ўзим ҳам билмайман. Гўё мен ўзим-ўзим эмасман. Ичимга биров кириб олгандек. Мен бир ёққа тортсам у бошқа ёққа тортаётганга ўхшайди. Майли, кўпи кетиб ози қалди.

— Қаёқдаги ваҳимали гапларни гапирасан-а,— деди Настена секингина.

— Қўрқма, мен сени эмас ўзимни қўрқитяпман. Сирасини айтганда ўзимни қўрқитиб ҳам нима қилардим. Бундан баттар даҳшатли нарса бўлмайди. Мен бор гапни айтиб сени огоҳлантириб қўйдим. Мана, анча енгил тортдим. Энди сен гапир.

— Мен нима ҳам дердим.

— Қалай, ойим тузукми?

— Бир йил бўлиб қолди. Печкадан деярли тушмайди. Фақат ҳамир қоргани қорган. Супранинг ёнига ўзидан бошқа одамни йўлатмайди. Шу кетишим бўлса нон ёпишни бир умр ўрганаолмасам керак.

— Дадамчи? Ҳалиям отхонада ишлайдими?

— Ҳа. Агар дадам бўлмаганида қишлоқдаги отлар қирилиб кетарди. У бечора ҳам кексайиб қолди. Сал нарсага чарчаб қолади. Бу ҳам етмагандай ўтган куни уни ранжитиб қўйдим.

— Нима бўлди?

— Заёмга ёзишаётган экан. Мен аҳмоқ бирданига икки мингга ёзилибман. Ўзимизнинг сариқ чақамиз йўқ. Бу гап дадамга қандоқ таъсир қилганини тушунсанг керак. — Настена айбдор оҳангда кулиб қўйди. Кейин Андрейга тикилиб қаради.

— Ҳозирча чол-кампирни ташлаб кетма, — деди Андрей. Кейин узоқ жимиб қолди. — Ойимнинг вақт-соати етиб қолди. Узоқдан бўлса ҳам дийдорини бир кўрсам бўларди.

— Кейин нима бўлади, Андрей? — Настена ўз саволидан ўзи лол қолгандек журъатсизлик билан гапирди. — Улар сени катта умидлар билан кутишяпти. Эрта-индин ўғлимиздан хат-хабар келиб қолармикин деб илҳақ бўлиб ўтиришибди. Уруш тамом бўлди дейлик. Шундан кейин улар нимани умид қилишади. Ўзинг биласан уларнинг бутун умиди сендан.

— Умид, умид! — Андрей сакраб ерга тушди-да омборхонада у ёқдан бу ёққа юра бошлади. — Уларнинг ҳеч қанақа умид-пумиди йўқ. Вассалом! Боядан буён қулоғингга танбур чертдимми? Менинг қаерда қолганим масаласига келсак, гап бундай. Бизнинг госпиталимизда бир капитан ётган эди. Уни даволашди, қўлига ҳужжатларини бериб худди менга ўхшаб қисмига қайтариб юборишди. Эртасига қарашса ҳужжатлари почта қутисида ётибди. Капитан бўлса сувга тушган тошдек ғойиб бўлди қолди. Хўш, қаёққа кетди? Бунисини худонинг ўзи билади.

(Давоми 4-бетда).

Кўча тасодифларга тўла
ГАИ ахбороти

Киров райпишчеторгига қарашли 61-магазин сотувчиси Саидвали Усмонов жуда шошарди. У Энгельс кўчасининг йўловчилар ўтиши мумкин бўлмаган қисмидан чопиб ўта бошлади. Бироқ шу пайт йўлнинг иккинчи тарафидан келаётган Г. Белавин бошқарган 44—65 ТНЖ «ГАЗ—24» автомашинаси уни уриб кетди.

С. Усмоновнинг йўл ҳаракати қоидаларини қўпол равишда бузиши ва оғир жароҳатланиб, 17-шаҳар касалхонасига ётқизилишига унинг қаттиқ мастлиги сабаб бўлди.

Жаҳон ойнаси

ҚАНД ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КЎПАЙТИРИЛМОҚДА

ГАВАНА. Куба келгуси йилдан бошлаб 8,5 миллион тоннадан, шу беш йилликнинг охирига бориб бундан ҳам кўпроқ миқдорда қанд ишлаб чиқара олади. Куба қишлоқ хўжалик министри Рафаэль Франсиа Местре қанд заводлари директорларининг бу ерда бўлиб ўтган миллий кенгашида сўзга чиқиб шуни маълум қилди. Куба эришган муваффақиятларга суяниб қанд ишлаб чиқаришни 1990 йилда 12 миллион тоннага етказа олади, деб таъкидлади министр.

ИҚТИСОДИЙ ТУШКУНЛИК ВА ИШСИЗЛИК

ЛОНДОН. Англияда ишсизлик урушдан кейинги ҳамма йиллардагига нисбатан энг юксак даражага кўтарилди. Бу ерда эълон қилинган расмий маълумотларга қараганда, ишсизлар сони 1.635.950 кишига етган ёки Буюк Британия меҳнаткашларининг умумий сонига нисбатан 6,9 процентни ташкил этган.

ПАРИЖ. Франциядаги қурилиш компаниялари иқтисодий танглик оқибатларини рўкач қилиб, меҳнаткашларни кўплаб ишдан бўшатмоқдалар. «Кола» ва «Фужероль» трестлари Париж районидагина жами 600 бинокор ишчини ишдан бўшатди. Лез Ивелин департаментида қурилиш монополиялари 1.200 ходимни қисқартириш плани тузиб қўйилганлигини эълон қилди.

БОНН. Германия (ГФР) темирйўлчилари касаба союзлари ГФР темир йўлларида ишчиларни яна кўплаб ишдан бўшатиш планини қоралади. Бу план ишсизликнинг яна анча авж олишидан далолат беради. Темирйўлчилар касаба союзи ГФР маъмурларининг планига мувофиқ, яқин йиллар ичида «ишлаб чиқаришни рационаллаштириш манфаатлари»ни кўзлаб, 70—80 минг темирйўлчи ишдан бўшатилиши керак, деб таъкидлайди. Мамлакатда ишсизлар сони бир миллион нафардан ҳам ошиб кетган бир пайтда кўп ишчилар ишдан бўшатилмоқда. Касаба союзи 1974 йил бошидан буён ГФР темир йўлларида 50 мингдан зиёд ишчи ва хизматчи ишдан бўшатилганлигини уқтириб ўтди. (ТАСС).

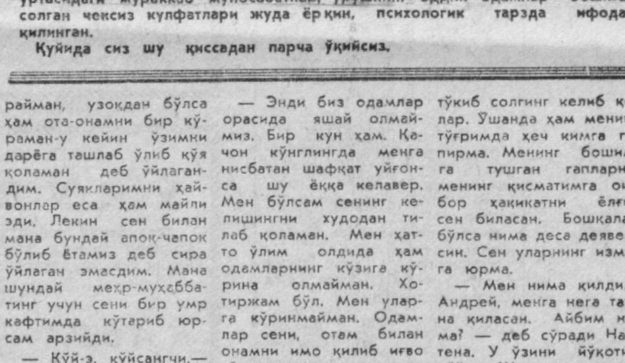

Даниялик ёзувчи Ганс Христиан Андерсеннинг эртаклари ҳали ҳам барча ёшдаги кишиларни ўзига ром қилади. Кичкинагина Оденсе шаҳридаги Андерсеннинг уй-музейини томоша қилиш учун меҳмонлар тез-тез келиб туради.

СУРАТДА: Андерсен яшаган уй (иккинчи планда).

ТАСС фотоси.

УЧ БАРАВАР ОШДИ

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон йўл шохобчаларини ривожлантириш соҳасида мустақиллик йилларида улкан муваффақиятларга эришди. Йўлларнинг узунлиги 30 йил мобайнида қарийб уч баравар ошди.

Ҳозир янги йўлларни қуриш ва эскиларини реконструкция қилиш плани ишлаб чиқилди.

ЯША ВА ЁДИНГДА ТУТ

Балки биронтаси унинг формасини, пулини, паёгини олиш учун ўлдириб кетгандир. Балки ўзи бирон ёққа жуфтакни ростлаб қолгандир. У ёғини сўрасанг битта капитан эмас, минглаб одамлар изсиз йўқолиб турибди. Биров осмонда, биров ерда ғойиб бўлаяпти. Баъзи бировлар урушдан қочиб дунё кезиб юрибди. Ҳозир шунақа замонки, ҳамма нарса алғов-далғов бўлиб кетди. Мен ҳам шуларнинг биттасиман. Борманми-йўқманми, биров билади, биров билмайди. Ким нима деб ўйласа ўйлайверсин. Менинг ота-онам ҳам узоққа бормайди. Балки нариги дунёда гаплашиб олармиз. У ёқда уруш бўлмаса керак ахир. Бу ёруғ дунёда эса каттадир-кичикдир ҳамманинг нияти битта. Қандай қилиб бўлмасин омон қолиш.

Настена қаршилик билдиришга журъат этолмади. Энди Андрей анча хотиржам овозда давом этди.

— Она учун ўғли ўладими, эрими бунисининг унчалик аҳамияти йўқ бўлса керак. Она учун фарзанднинг ўлими ҳам эрнинг ўлими ҳам бирдек алам қилади. Лекин хотин киши эри ўлган-ўлмаганини билишга албатта қизиқади. Негаки у ўз ҳаётини изга солиб олиши керак. Ўзинг тирик қолмадингми демак хотинингни яшашига халақит берма. Оначи? Онанинг юраги бошқа. Оналар боласининг ўлганини эшитишдан кўра кўзи боғлангандек бехабар яшашни афзал кўради. Ўғлидан қора хат келганида ҳам ишонгиси келмайди. Борингки боласининг мозорини кўрсатишганида ҳам, уни ўз қўли билан кўмган ўртоғи хат ёзганда ҳам ишонгиси келмайди. Шундоқ экан менинг ота-онам ҳам кўнглида йилт этган умид билан яшасин. Менинг шундан бошқа уларга қила оладиган яхшилигим йўқ. — У Настенага қаради-да кескин оҳангда гапирди. — Бўпти, бу тўғрида бошқа гаплашмаймиз. Туш, чой ичамиз. Йўлга чиқишинг керак. Кетасанми, қоласанми?

— Қанақасига қолай. У ерга борганда нима дейман.

— Яна келасанми?

— Келаман, Андрей, келаман. Жуда бўлмаса пиёда бўлса ҳам келиб кетаман. Энди йўлни кўриб олдим.

— Агар кўнглинг бўлмаса келмасанг ҳам майли. Мен сенга бир нима деёлмайман. Бугунги хурсандчилигимизнинг ўзи ҳам менга анчага етади.

Настена бирдан эсига тушиб қолди шекилли шошилиб гапирди.

— Вой, мен сенга бир нарса олиб келувдим. Сал бўлмаса эсимдан чиқай дебди. — У кат устидан сакраб тушди. Омборхона бурчагида ётган иккита бўз копчадан бирини олди. Унда порох ва питра бор эди. — Ярмини олиб қол. Қолганини дадамга олиб бораман. Дадам порох олиб келишни буюрган эди.

— Менга шуниси ҳам етиб ортади. — Андрей қувонч билан халтачани кўздан кечирди. — Бўлди, энди мен ҳеч нимадан қўрқмайман. Энди бемалол яшасам бўлади. Баракалла! Раҳмат, Настена. Сендек тилла хотин дунёда йўқ. — У Настенани белидан қучиб кўтарди-да гир айлантира бошлади. Настена оёқ қўлларини типирлатиб чинқириб юборди. Андрей уни охиста ерга қўяркан, ўзига-ўзи гапираётгандек ғамгин товушда қўшиб қўйди. — Бунақа хотин билан кавакка яшириниб яшаш эмас, даври-даврон суриш керак.

— Қўйсанг-чи! —деди ҳаяжонланган Настена унинг гапини эшитмай.

— Одамни қўрқитиб юбординг. Мени эсимдан чиқиб кетган. Қайси замонлардан буён биров мени кўтарибдими?

— Ора-чора келиб турсанг эсингга солиб қўяман.

— Ўзимга қолса ҳар куни келардим-а.

— Ким сенинг йўлингни тўсади?

Кун бўйи бир-бирининг дийдорига тўймаган бу одамларнинг висоли охирлаб айрилиқ пайти яқинлашиб қолди. Осмонга ғира-шира қоронғилик чўкди. Ўрмоннинг чекка-чеккасидан ботқоқнинг совуқ ва бўғувчи ҳиди анқий бошлади. Омборхона шифидаги эгилиб ётган бир бўлак тахта яна ҳам пасайиб қолгандек, чор атроф хавфли, ҳаяжонли сукутга чўккандек эди. Эр-хотиннинг суҳбати анча сўниб қолди.

Улар шоша-пиша чой ичдилар. Андрей ҳадеб қистаганидан кейин Настена иштаҳасиз бир тарзда нон аралаш чўчқа ёғини кавшади. У кийиниб бўлганидан кейин Андрей қўлига аллақандай сеҳрли кўзга ўхшаб йилтираб турган думалоқ бир нарсани тутқазди. Настена хавотирланиб эрига қараб қўйди.

—Вой, нима бало бу?

— Олавер, Настена, соат. Немис офицеридан ечиб олганман. Қўрқма. Ўликдан эмас. Тирик немиснинг қўлидан ечиб олганман. Энди унинг менга кераги йўқ. Сенинг бир корингга ярайди. Сотадиган бўлсанг нархини арзон қилма. Яхши соат, Швейцарияда ясалган. Икки мингдан камига сотма.

— Ё худо, одам қўлига олишга ҳам қўрқади.

— Олавер. Сенга берадиган бошқа нарсам йўқ.

Андрей уни Ангара дарёсидан ўтган йўл бўйигача кузатиб борди. Соҳилга етганда хотинини қучиб бир зум турди-да чана устидан қорга сакраб тушди. Шу турганча олислаб бораётган қора нуқта кўздан ғойиб бўлгунча қимирламади.

* * *

Настена йўл-йўлакай йиғлаб борарди. Биров унинг қалбини кафтининг орасига олиб аёвсиз ғижимлаётгандек бўлар, у нима учун бунақа бўлаётганини ўзи ҳам тушунмас, тушуниб етолмас эди. Агар чойга шакар билан тузни баравар аралаштириб ичиб юборсангиз худди шундай бўлади. Бу ғалати суюқлик ичингизга тушиши билан дарҳол нафасингизни қайтариб юборади. Начора. Шакарнинг ҳам, тузнинг ҳам ўз йўли бор. Ширин билан аччиқ қўшилганида киши унинг аламига чидолмай қолади. Бунақа пайтда шириннинг лаззатини аччиқнинг кулфати бир лаҳзада сиқиб чиқаради-ю, суяк-суягингизгача зирқиратиб юборгандек бўлади. Настена ҳозир худди шундай аҳволда эди.

Мана, неча йилдирки Настена шу қишлоққа, шу уйга, шу ишга бутун вужуди билан боғланиб қолган эди. У мана шу қишлоқда, мана шу хонадонда ўз ўрни борлигини билар эди. Қолаверса у ўзини авайлар, негаки унинг бутун орзу умидларини бир ерга жамлаган умиди бор эди. Мана, ўша умиди бирданига вайрон бўлди. Уни ҳаётга боғлаб турган умид ипини узишмади, аммо тўсатдан бўшатиб қўйишди. Бу ип бирданига ўзидан-ўзи сусайиб қолди. Мана, умид ипи бўшашди. Энди қаёққа борсанг боравер, нима қилсанг қилавер. Тўрт томонинг қибла! Лекин у қаёққа борсин. Бошини қаёққа урсин? Нима қилсин? Ахир у худди ўз эгар-жабдуғига ўрганиб қолган отдек мана шу кундалик ҳаётига, мана шу турмушига боғланиб қолганди-ку. Энди у қаёққа ҳам борсин. Олис кетганда нима қила оларди. У йиғламай ким йиғласин. У ҳушини йўқотмай ким йўқотсин. Йўқ, энди ҳам Настена бўшашиб қолган ўша умид ипини ўзиб кетолмайди. Энди у кутиши керак. Нима бўлишини, бошига яна қандай кунлар тушишини сабр-тоқат билан кутиши керак. Негаки у ўз тақдиридан қочиб ҳеч қаёққа боролмайди. Аввал қисмат гардиши атрофида қандай айланган бўлса энди ҳам шундай айланаверади. Фақат энди у ўз қисматининг нима бўлишини хавотирланиб кутишга мажбур. Энди у бошқаларнинг ҳаётини кўзи тўрт бўлиб кузатишга мажбур, энди унинг на ҳаётида, на юриш-туришида ҳаловат бўлади. Энди у овозини пасайтириб гапиришга, бир гапириб атрофга икки марта аланглаб қарашга маҳкум этилган. Эртадан бошлаб у аввалгидан икки ҳисса кўпроқ ишлашга, аввалгидан икки ҳисса камроқ ухлашга мажбур. Маккорлик қилишга, ўзгаларни аврашга, қолаверса қисмати нима бўлишини билиб кўриб туриб ўзини ўзи алдаб яшашга маҳкум этилди.

Буларнинг ҳаммасини эри учун, вақти-соати етгунча эрини ўзгалар назаридан яшириб юриш учун қилади.

Дунёда бегуноҳ одам йўқ. Асли ўзи одам бу дунёга гуноҳ қилиш учун туғилади. Лекин гуноҳда ҳам гуноҳ бор. Андрейнинг гуноҳи шунақаки уни ҳеч нима билан ювиб бўлмайди. Бу гуноҳнинг яраси ой-кун ўтиши билан битиб кетадиган яралардан эмас. Унинг тамғаси бир умр қолади. Бу ярани Настена ҳам юволмайди. Хўш, шунинг учун нима қилиш керак энди. Эридан юз ўгирсинми? Юзига туфурсинми? Балки эрининг гуноҳига ўзи ҳам шерикдир. Балки эри худди унинг учун айнан Настенанинг ўзи учун фронтга бормай бу ёққа қараб келгандир. Балки энди ҳеч қачон бир-биримизнинг дийдоримизни кўролмаймиз, мен хотиним билан рози-ризолик тилашолмай қоламан, деб қўрққанидан бу ёққа қараб йўл солгандир. Ахир у на отасига, на онасига кўринмади. Лекин Настена билан кўришди-ку. Балки у фақат хотини билан кўришиш учун ўз ажалини орқароққа сургандир. Шундоқ экан Настена ундан қандоқ қилиб юз ўгирсин! Бундоқ қилишга қандай кўнгли борсин? Йўқ, бундай қилиш учун одам юрак ўрнига қадоқ тош кўтариб юриши керак. Юрак ўрнига нима фойдали-ю, ниманинг фойдаси йўқлигини ҳисоблайдиган қадоқ тош кўтариб юриши керак. Мабодо Андрейнинг ўрнида етти ёт бегона одам шундай қилганида ҳам Настена ундан юз ўгирмаган бўларди. Андрей эса ўзиники. Ўзининг суюкли жигарбанди. Мабодо дунёда худо йўқ бўлган тақдирда ҳам уларни қисматнинг ўзи энг мушкул дамларда ҳам, бошларига ҳар қандай ташвиш тушганида ҳам бирга бўлишлари учун қовиштириб қўйган. Бу қисматни ўзгартириб бўлмайди.

Ё парвардигор, ўзинг мадад бер!

Настена ҳамон хаёл суриб келаркан вужудини ана шундай ғамгин, мавҳум ва чексиз-чегарасиз хаёл чулғаган эди. Унинг кўнгли худди эгаси кўчиб кетган уйдек бесаранжом ва беадат ўйлар билан тўлиб борарди. Бу эгасиз уй шунчалик кенгки, унга хоҳлаганингизча жойлашиб олишингиз мумкин. Лекин бу уй шунчалик бўм-бўшки, унинг ҳар бурчагидан ваҳима бостириб келаётгандек. Настена худди ана шу эгасиз уйга кириб қолгандек титраб-қақшар, вужудини ларзага солган хаёллар, қалбини ўртаётган саволлар эгасиз уйнинг бурчак-бурчакларидан акс-садо бериб уни даҳшатга соларди.

[Боши 3-бетда].

Ў. ҲОШИМОВ
таржимаси.

• «Йўловчи» операцияси

ПИЁДАГА—ЯШИЛ ЙЎЛ

Ҳамма ҳам онадан ҳайдовчи бўлиб туғилмайди. И. Ильф ва Е. Петровнинг «Олтин бузоқча» романини ўқисангиз, йўловчилар «инсониятнинг катта қисмини ташкил этишини» билиб оласиз. Оддий йўловчи табиат инъом этган оёғи билан йўл юрса ҳам мўл юради, кунлардан бир кун чарчаб қолаётганга ўхшаб туюлади. Шунда киши давлат юк машинасига ёки ўзининг янги хусусий «Москвич» машинасига ўтириши билан йўловчилар тоифасидан чиқиб, ҳайдовчилар тоифасига қўшилади. Шундан кейин кечагина пиёда юриб, бугун транспортли бўлган киши билан қизиқ ҳангомалар содир бўлади. «Отлиқ» бўлиб олган йўловчи барча йўловчиларга нисбатан бўлган ҳурмат ҳиссини йўқотади-қўяди.

Йўл ҳаракати қоидаларининг айрим моддаларида ҳаракатда йўловчига устунлик ҳуқуқи берилади ва ҳайдовчидан қуйидагилар талаб этилади: «Йўловчиларга халақит берилмасин», «Транспорт тезлиги камайтирилсин ёки тўхтатилсин», «Йўловчилар ўтказиб юборилсин».

Машиналарнинг кабиналарига ўтириб олган йўловчилар ҳайдовчилар тоифасида шундай кишилар борки, улар машинанинг тезлигини камайтиришни, йўловчиларни ўтказиб юборишни истамайдилар. Мисоллар келтирайлик.

Муқимий ва Шота Руставели кўчаларининг муюлиши. Йўловчилар учун «Ўтинглар» деган белги ёниб турибди. Улар «зебрасимон» йўлкадан қоида бўйича бемалол ўтиб боришяпти. Шу пайтда кўча муюлишида марказлашган юк ташиш автомобиль трестига қарашли 2515-автоколоннанинг ЗИЛ — 130 19— 51 ТНЗ маркали машинаси кутилмаганда пайдо бўлди. Ҳайдовчи Мирҳалил Тўлаганов (суратда) йўловчиларни тумтарақай қилиб йўлкани нотўғри кесиб ўтиб кетди. Одатда чорраҳага қўйилган йўл белгилари ҳайдовчини машинани чапга ёки ўнгга бураётганида йўловчиларни аввал ўтказиб юбориши мажбур эканлигини билдиради. М. Тўлаганов на йўловчиларни, на белгиларни ҳурмат қилади.

Давлат автомобиль инспекциясининг ходими ана шу ҳайдовчининг бундай ножўя ҳаракатига нуқта қўйди ва унинг талонини тешиб берди.

Шу кўчалар кесишган худди ана шу чорраҳада «Водоканал» трестининг «Аварийная» машинаси кўчани кесиб ўтаётган йўловчиларга хавф солиб боряпти. Милиционернинг талаб қилувчи ишораси билан тўхтаган ҳайдовчи Ҳусаин Мавлонхўжаев таажжубда.

Ҳусаин йўл қоидаларини ва йўловчиларни ҳурмат қилмаганлиги учун тўхтатилди.

Абдуманноп Ғаниев ҳам нима гаплигига ҳайрон. У «Ташинжстрой» трестининг 8-бошқармасига қарашли ГАЗ— 51 маркали 59—34 ТНЖ номерли автомобилда Шота Руставели кўчаси бўйлаб бораётганди. Чорраҳага етганда йўловчиларни ўтказиб юбормасдан Муқимий кўчасига бурилди. Ўтказиб юбориш керакми?

Албатта, керак, Абдуманноп. 1977 йилнинг саккиз ойи мобайнида худди шундай чорраҳаларда 200 дан ошиқ ҳодиса юз берди. Айрим ҳайдовчилар йўловчиларни менсимаганликлари учун қалтис хатоликларга йўл қўйиб, кабинадаги юмшоқ ўринларни суднинг қаттиқ скамейкасига алмаштирдилар. Йўл қоидаларини ҳурмат қилмаслик натижасида катта жиноятлар келиб чиқиши табиийдир.

Л. ОФФЕНГЕНДЕН.
М. Татарников фотоси.

Редактор
С. М. ҚАРОМАТОВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 13|IX да **Бир актли балетлар.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13|I да **Келинлар қўзғолони.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 13|IX да **Тўй муборак, қариниз.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **Москва цирки артистларининг гастроллари,** «СУВДА ЦИРК» АТТРАКЦИОНИ.

КИНО

12 СЕНТЯБРДА

САНЪАТ САРОЙИ — **Ҳавфли қувиш** (катта зал, кечқурун).

Уз билганича яшамоқ —«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Сув ости салтанатининг маликаси — «ҚОЗОҒИСТОН» (кечқурун).

Арвоҳ-кема: Сув ости салтанатининг маликаси— «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (19.00).

Бу қизча менга ёқади— «ИСКРА» (20.00).

13 СЕНТЯБРДА

САНЪАТ САРОЙИ— **Хавфли қувиш** (катта зал, кундуз ва кечқурун).

Уз билганича яшамоқ — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Сув ости салтанатининг маликаси— «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Арвоҳ-кема; Сув ости салтанатининг маликаси — «ТОШКЕНТ» СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (14, 16.30, 19.00).

Бу қизча менга ёқади— «ИСКРА» (20.00).

ШАҲАР МАДАНИЯТ УЙИНИНГ ХАЛҚ ФИЛАРМОНИЯСИ ҚОШИДАГИ

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ ЎСМИРЛАР МУЗИКА МАКТАБИ

1977—78 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН ҚУЙИДАГИ КЛАССЛАРГА

ҚЎШИМЧА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

фортепьяно, баян, аккордеон, ғижжак, гитара, қашқар рубоби, рубоб-прима, чанг, доира, уриб чалинадиган асбоблар.

Кириш имтиҳонлари 15 сентябрдан бошланади.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 10.00 ДАН 19.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Будённий кўчаси, 123-уй (93-мактабнинг эски биноси, 2, 3, 80-автобусларнинг «ГАИ» бекати).

Чилонзор районидаги 10-болалар поликлиникасининг йўқолган

УЧБУРЧАКЛИ ПЕЧАТИ

ва 30904 серияли 023001 дан 024000 номергача ва 30804 серияли 032001 дан 033000 номергача ҳамда 30905 серияли 063370 дан 064000 номергача

КАСАЛЛИК ВАРАҚАСИ БЛАНКАЛАРИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«СОЮЗТЕЛЕФОНСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ

кабелчи-қалайловчи алоқа монтажчиларини тайёрлайдиган

3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар ва 8—10-синфи ҳажмида маълумотга эга бўлган йигитлар қабул қилинади.

Ўқувчиларга ҳар ойда 76 сўмдан стипендия берилади.

Курсларни тугатганларга разряд берилади ва улар Тошкент қурилиш-монтаж бошқармаси системасида ишлайдилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Куйбишев шоссеси, 15-уй, 12-корпус (5, 7, 12, 26, 37, 55, 68-автобусларнинг «Тепловоз депоси» бекати). Телефонлар 91-44-95, 91-56-94, 91-53-90.

«УЗПРОМВЕНТИЛЯЦИЯ» ТРЕСТИНИНГ

ЎҚУВ ПУНКТИ

деталларни тайёрловчи слесарь-вентиляциончилар ва системаларни монтаж қилувчи слесарь-вентиляциончи монтажчиларни тайёрлайдиган

3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга 8— 10-синф ҳажмида маълумотли, 18 дан 40 ёшгача бўлганлар қабул қилинади.

Ҳар ойда 76 сўмдан стипендия берилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: 700047, Тошкент шаҳри, Ленинградская кўчаси, 19-уй, 3-қават, кадрлар бўлими.

ТОВАРЛАР—ХАЛҚҚА

«ҚРИМ—218»

ТЕЛЕВИЗОРИ

Бу телевизорни машҳур марканинг муносиб вакили деб бемалол айтиш мумкин.

Телевизион марказ ҳатто анча олисда бўлса ҳам «Қрим»нинг юксак сезувчанлик ва тасвирчанлик фазилати унинг барқарор ишлашини таъминлайди.

Автоматик регулировка телевизорни бир программадан бошқасига олишда қўшимча созлагичсиз олиш имконини беради.

«Қрим —218» саноат эстетикасининг ҳозирги талабларини инобатга олинган ҳолда безакланган. Сиз ўзингизнинг дидингизга мослаб корпуси турли вариантларда пардозланганини танлашингиз мумкин.

Телевизор экранининг размери диагонали бўйича 61 см.

Баҳоси —380 сўм.

ЦКРО «ОРБИТА».

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг савдо Бош бошқармаси

«ЁШЛИК»

МАКТАБ–МАГАЗИНИ

ОЗИҚ-ОВҚАТ МОЛЛАРИ БИЛАН САВДО ҚИЛУВЧИ КИЧИК СОТУВЧИЛАРНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

8—10-синф ҳажмида маълумотли, 16 ёшдан 25 ёшгача бўлган тошкентлик йигит-қизлар имтиҳонсиз қабул қилинади.

Бир вақтнинг ўзида кассирлар тайёрлайдиган бир ойлик курсларга (ёшидан қатъий назар)

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқувчиларга ҳар ойда 45 сўмдан 54 сўмгача стипендия тўланади.

Ўқиш вақти меҳнат стажига қўшилади.

Ўқувчилар айни бир вақтда кечки мактабда ёки савдо техникумида ўқишлари мумкин.

Мактаб-магазинни тамомлаб чиққанлар катта магазинларда ишлаш учун юборилади ва уларга совет савдоси техникумининг кечки ёки сиртқи бўлимига киришда имтиёзлар берилади.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинг: Тошкент шаҳри, Қафанов кўчаси, 65-уй (2, 5, 8, 9, 10, 12, 1, 24, 28-трамвайлар, 3, 9, 22, 55, 80-автобусларнинг «Госпиталь бозори» бекати). 33-75-48 телефони орқали справкалар олиш мумкин.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг

ТОШКЕНТ ШАҲАР ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЛИМИ ҚОШИДАГИ БОКС БЎЙИЧА

8-ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН

БОЛАЛАР-ЎСМИРЛАР СПОРТ МАКТАБИ

1977—78 ўқув йилига бошланғич жисмоний тайёргарлик группасига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МАКТАБГА 10—12 ЁШДАГИ ЎҒИЛ БОЛАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бокс мамлакатимизнинг ўсмирлари ва йигитлари ўртасида йил сайин катта шуҳрат қозониб бормоқда. Ёшлар спортнинг ана шу турини эгаллашга кўпроқ ошиқишмоқда. Чунки жисмоний ва руҳий тайёргарлик кўришда унинг фойдали восита эканлигини яхши билишмоқда.

Жисмоний тайёргарлик инсоннинг саломатлигини мустаҳкамлайди ва уни ҳар томонлама ривожлантиради.

Ёш боксчиларнинг орасидан кўплаб қобилиятли спортчилар ҳар йили «катта бокс»га келиб қўшилмоқдалар ва келгусида рингда улуғвор муваффақиятларнинг соҳиби бўлмоқдалар.

Бокс бўйича спорт мактаби ажойиб ихтисослаштирилган зал ва машғулотлар учун мўлжалланган барча ускуналар билан жиҳозланган.

МАШҒУЛОТЛАР ҲАР ҲАФТАДА УЧ МАРТА ТАЖРИБАЛИ ТРЕНЕРЛАР— СССР СПОРТ МАСТЕРЛАРИ РАҲБАРЛИГИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Мактабга тарбияланишга кирувчилар медицина кўригидан ўтадилар ва шундан кейин доимо врач назоратида бўладилар.

Хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари лозим: директор номига ариза, саломатлик тўғрисида медицина справкаси, 2 та фотосурат (3х4 см.ли).

Мактабнинг адреси: Тошкент шаҳри, Чилонзор райони, Қатортол кўчаси, 10-квартал (29, 32, 33, 34, 50, 54, 70, 75, 79-автобусларнинг «Шуҳрат» магазини бекати). Телефон—76-43-23.

ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИГА

аккумуляторчилар, ёритиш ва кабель тармоғи дистанциясининг электромонтёрлари, 5—6 разрядли электр-газ пайвандчилар, мармар қопловчилар, бўёқчилар, дренажчилар, ғишт терувчилар, дурадгорлар, темирчилар, вагонларни ювиб тозаловчилар, ишлаб чиқариш ва хизмат биноларини тозалаш учун ишчилар, фрезерчи-токарлар, рандаловчилар, 4—6-разрядли пармаловчилар, 4—6-разрядли слесарь-сантехниклар, резинатехника буюмларини ремонт қилувчилар (вулканизаторчи), **слесарь-электриклар, зумиф агрегати слесарлари ёнғиндан сақлаш ходимлари**

КЕРАК

Ишга қабул қилинганлар темирйўлчилар учун белгиланган барча имтиёзлардан, жумладан, СССР темир йўл тармоқлари бўйлаб йилига бир марта бепул юриш ҳуқуқидан, шунингдек, метрополитенда бепул юриш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Айрим категория ходимларига тунги вақтларда ишлагани учун тариф ставкасининг 35 проценти миқдорида устама ҳақ тўланади ва зарарли меҳнат шароитида ишлагани учун қўшимча ҳақ тўланади.

Ҳар ойда ойлик маош (тариф ставкаси)нинг 30 проценти миқдорида мукофот тўлаш системаси жорий этилган.

Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланадилар, оилалиларга эса белгиланган тартибда турар жой берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд 5-хона, ишга жойлаштириш район пунктлари.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

12 СЕНТЯБРЬ — ДУШАНБА

Марказий телевиденинининг «Восток» программаси

18.15 Москва мактаб ўқувчилари ижросида совет шоирларининг шеърлари. 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Расмларда қуёш акси бор». 19.30 «Жаҳон халқларининг ижоди». 20.00 «Донецк области меҳнаткашлари мусобақалашмоқдалар». 20.45 С. Прокофьев. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун ёзилган биринчи концерт. 21.00 Телевизион спектакль премьераси. А. Н. Островский. «Сердаромад жой». 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Сердаромад жой». Телевизион спектаклнинг давоми. 23.55 Акробатика бўйича жаҳон кубоги учун. Польшадан олиб кўрсатилади. 00.40 Янгиликлар.

Марказий телевиденининг «Восток» программаси

10.00 Янгиликлар. 10.10 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.30 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Муроднинг сеҳрли китоби». Телевизион бадиий фильм. 12.00 «Ҳайвонот оламида». 15.00 Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 16.00 «Драматургия ва театр». Бернард Шоу. 1-кўрсатув. 16.45 Болалар учун. «Биз Тишкани қандай изладик». Телевизион бадиий фильм. 17.45 «Онамларнинг мактаби».

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 Ўсмирлар учун. «Старшеклассник» (рус.). 19.00 «СССР Конституцияси лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида». 19.15 «Фан» программаси. «Қишлоқ хўжалик фани ишлаб чиқаришга». Кўрсатувда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси, биология фанлари доктори С. Йўлдошев ва ВАСХНИЛ академиги И. Шатилов иштирок этадилар (рус.). 19.45 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 20.00 Республикада хизмат кўрсатган артист А. Эргашев ва З. Ильяева концерти. 20.20 «Тошкентнинг кўргазма заллари бўйлаб». Рассомларнинг Ҳамза номли Ўзбекистон Давлат мукофотига тавсия этилган асарлари. 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 Юнус Ражабий номли Жиззах музикали драма театри артистларининг концерти. 22.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Пахтазор — мардлар майдони». 22.45 Октябрнинг киносолномаси. «Уркия». Бадиий фильм. 00.20 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

Тошкент кўрсатади. 19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.05 Болалар учун фильм. «Ит ва мушук». 19.20 «Тадас Блинда». Телевизион бадиий фильм. 1-серия (рус.). 20.35 Тошкент янгиликлари. 20.55 Чолғу куйларидан концерт. 21.25 «Дала ҳовли». Телевизион ҳужжатли фильм (рус.).

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. ГСП, ТОШКЕНТ, ЛЕНИН ПРОСПЕКТИ, 41-УЙ

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р—02282.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26.

ИНДЕКС 64579 | Нашр Г— 3145.